

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ฉบับที่ ๒

พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๒

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๙ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๙ ได้กำหนดให้ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบนโยบาย ทิศทางการดำเนินงานและแนวทางประสานความร่วมมือในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้มีความต่อเนื่องเป็นระบบ และเชื่อมโยง รวมทั้งเกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่า ซึ่งจะช่วยสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้การบริหารงานยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและสังคมได้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้มีการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ ซึ่งนับเป็นแผนฉบับแรกไปแล้ว แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับนี้ จึงเป็นการจัดทำแผนแม่บทฯ ที่ต่อเนื่องจากแผนเดิม โดยผ่านขั้นตอนและกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่การทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม การวิเคราะห์นโยบาย ทิศทางและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการระดมความคิดเห็นจากผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน สำหรับเนื้อหาสาระของแผนแม่บทฯ ฉบับนี้ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ๔ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ยุทธศาสตร์การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนวัตกรรมกระบวนการยุติธรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม และยุทธศาสตร์การพัฒนากฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม โดยกำหนดกรอบระยะเวลาการดำเนินงานระหว่าง พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ บรรลุสัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้นำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ ฉบับนี้ ไปใช้เป็นกรอบกำหนดนโยบาย จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งจัดทำแผนงานโครงการและงบประมาณของแต่ละหน่วยงานให้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลทำให้การบริหารงานยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน สังคม และความมั่นคงของประเทศชาติโดยส่วนรวมต่อไป

สำนักงานกิจการยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรม

บทสรุปผู้บริหาร

จากการทบทวนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ ซึ่งนับเป็นแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติฉบับแรก ภายใต้พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ และได้สิ้นสุดระยะเวลาดำเนินการไปแล้ว พบว่า หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่ ได้มีกิจกรรมการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ แนวทาง และกิจกรรมการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ โดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานทั้งในด้านอุปกรณ์ เครือข่ายความมั่นคง ระบบสารสนเทศสำหรับการปฏิบัติงานและสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร นอกจากนี้ บางหน่วยงานยังได้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและพยายามเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม เช่น ระบบงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในระดับสถานีตำรวจ และงานสารบบคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นต้น โครงการที่ประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อบริหารงานยุติธรรม คือ โครงการนำร่องศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ซึ่งได้พัฒนารูปแบบการให้บริการสืบค้นและเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ จำนวน ๑๘ ฐานข้อมูลและมีผู้ใช้ระบบ ๑,๐๐๐ กว่าราย จากจำนวน ๑๙ หน่วยงานที่จัดทำข้อตกลงกัน อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นหลายประการ ซึ่งทำให้การดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ยังไม่สัมฤทธิ์ผลตามเป้าประสงค์เท่าที่ควร ได้แก่

๑. แผนแม่บทฯ มีการกำหนดแผนงาน/โครงการที่มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักและกลไกการประสานการดำเนินงานอย่างชัดเจน ทำให้ไม่มีการนำไปสู่การปฏิบัติ

๒. ผู้บริหารของหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ไม่ได้ให้การยอมรับและการสนับสนุนอย่างเพียงพอ ทำให้ไม่ได้รับงบประมาณหรือไม่ได้รับการผลักดันในการดำเนินงานอย่างจริงจัง

๓. การบูรณาการแผนงาน/โครงการและงบประมาณของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามแผนแม่บทฯ ส่วนใหญ่จะไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณหรือเพียงแต่ได้รับจัดสรรงบประมาณภารกิจปกติของหน่วยงาน ส่งผลให้หน่วยงานต่างๆ ไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการร่วมมือกันในการบูรณาการแผน

๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบางหน่วยงาน ยังขาดความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะสนับสนุนการดำเนินการตามแผนแม่บทฯ

๕. กลไกการกำกับดูแลและติดตามประเมินผลการดำเนินการโครงการของหน่วยงานต่างๆ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่องและจริงจัง

เพื่อให้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งในปัจจุบัน

และการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต รวมทั้งจะทำให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้กำหนดแผนงานและโครงการเพื่อการปฏิบัติได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

๑. การประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ทั้งด้านโครงสร้างของระบบ (ICT Infrastructure) ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครื่องมือต่างๆ (ICT Hardware) ด้านระบบงานและข้อมูล (Software and Information) และด้านบุคลากรทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (People ware) รวมทั้ง จัดทำดัชนีความพร้อมของหน่วยงานในการเชื่อมโยงข้อมูล อันเป็นปัจจัยสะท้อนขีดความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งพบว่า หน่วยงานส่วนใหญ่มีความพร้อมทางเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นโดยลำดับ แต่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาอุปสรรคที่ส่งต่อการพัฒนา ได้แก่ กระบวนการทำงานภายในหน่วยงานยังมีความซ้ำซ้อน กฎหรือระเบียบ ไม่สนับสนุนการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ข้อมูลขาดความถูกต้อง นำเชื่อถือและไม่เป็นปัจจุบัน ขาดงบประมาณและความต่อเนื่องในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เครือข่ายไม่ครอบคลุมสถานที่ปฏิบัติงาน ผู้บริหารระดับสูงไม่ให้ความสำคัญ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจการพัฒนากระบวนการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีทัศนคติที่ยังไม่ยอมรับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน รวมทั้ง บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีจำนวนไม่เพียงพอกับปริมาณงาน ขาดการส่งเสริมการพัฒนาให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ขาดขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในสายอาชีพ

๒. การศึกษา วิเคราะห์นโยบาย ทิศทางและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๓ ของประเทศไทย ที่มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสให้กับประชาชน เช่น การส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เป็นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้มีความทันสมัยอย่างทั่วถึงและมีความมั่นคงปลอดภัย การทำธุรกรรมทางออนไลน์ ซึ่งจะรวมไปถึงจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมายที่เหมาะสม เป็นต้น (ร่าง) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ ๓) ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ ที่มุ่งการพัฒนาด้าน ICT ภาครัฐ ด้วยยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การเป็นรัฐบาลที่ฉลาด (Smart Government) ที่ไร้ตะเข็บรอยต่อระหว่างหน่วยงาน (Seamless) ในการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์โดยเปิดเผย (Open) ทั้งในด้านข้อมูลข่าวสารและธุรกรรมต่างๆ ของรัฐด้วยความโปร่งใสและเป็นไปตามความคาดหวัง ของประชาชนและเอกชน (Anticipates) นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy) ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลในการสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้มีการส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศอย่างจริงจัง เป้าหมายของกรอบยุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม คือ การมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่เพียงพอและมีค่าบริการไม่สูงกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค การยกระดับคุณภาพชีวิตและการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุกคนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ภาคธุรกิจสร้างผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลและมีขีด

ความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ สร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้และผู้ทำงานในระบบเศรษฐกิจดิจิทัล และพัฒนากำลังคน การวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม รวมทั้งระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไปแล้ว เนื่องจากมีเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องและรองรับกันและกัน ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพระบบการให้บริการประชาชนของแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติดังกล่าว ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้หน่วยงานยุติธรรม มีระบบการทำงานที่ทันสมัยเป็นมาตรฐานและสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายเหมาะสม

๓. การพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ ได้แก่ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ.๒๕๕๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยวิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๕๓ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. เป็นต้น

๔. การศึกษาเรียนรู้ถึงประสบการณ์ของหน่วยงานภาครัฐในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการตามนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์หรือ E-Government เพื่อให้การทำงานของหน่วยงานราชการและการให้บริการประชาชน รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งได้แก่การพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานแบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติของกรมศุลกากร สำหรับอำนวยความสะดวกในการนำเข้า ส่งออกและโลจิสติกส์ทั้งภายในประเทศ และรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีการปฏิรูปกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ การลดรูปเอกสารหรือ ไร้เอกสาร การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กับสถาบันทางการเงิน การอนุมัติต่างๆผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ทุกวันและตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๕. การกำหนดสถาปัตยกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลกระบวนการยุติธรรมในอนาคต โดยคำนึงถึงแนวคิดและนโยบายต่างๆ ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐบาล ประสบการณ์ในการพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานแบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติของกรมศุลกากรในปัจจุบัน ได้นำไปสู่การพัฒนาต่อยอดจากโครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมอยู่แล้วให้มีขีดความสามารถและมีศักยภาพมากขึ้น เป็นระบบบริการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลกระบวนการยุติธรรมในรูปแบบ Web Service หรือ ระบบที่แต่ละหน่วยงานจะมีซอฟต์แวร์ที่ออกแบบมาเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์ ผ่านระบบเครือข่ายและภาษาที่ใช้สื่อสาร คือ XML ซึ่งเป็นภาษาที่ถูกใช้เป็นตัวในการแลกเปลี่ยน ทำให้สามารถเรียกใช้ Component ในระบบหรือ Platform ใดๆ ก็ได้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อันเป็นช่องทางที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกในการติดต่อสื่อสารและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน ทั้งนี้ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) จะถูกผนวกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์แบบเบ็ดเสร็จหรือ National Single Window on Justices (NSWJ) ซึ่งเป็นระบบใหม่ที่จะ

ดูแลในเรื่องการบริหารจัดการรักษาความปลอดภัยและให้บริการหน่วยงานที่เชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลระหว่างกันเองหรือหลายๆ หน่วยงาน ในกรณีที่หน่วยงานมีความพร้อมและมีข้อตกลงร่วมกัน

ทั้งนี้ จากการทบทวนผลความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ฉบับที่ผ่านมา การประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม การศึกษา วิเคราะห์ นโยบาย ทิศทางและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ประสบการณ์ในการพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานแบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติของกรมศุลกากรในปัจจุบัน รวมทั้งการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมทั้งที่ผ่านมาดังกล่าว ได้นำมาสู่การกำหนดเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภายใต้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ ดังนี้

วิสัยทัศน์ คือ สิ่งที่เราคาดหวังว่าจะให้เกิดขึ้นในอนาคตภายใต้กรอบแนวคิดของแผนแม่บทฯ ฉบับนี้

“การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้กระบวนการยุติธรรมรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม”

พันธกิจ

๑. พัฒนาและวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมของสังคมไทยและสากล
๒. พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของรากฐานการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม
๓. พัฒนาการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
๔. พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมาย

แผนแม่บทฯ ฉบับนี้ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตไว้ ๓ ประการ ดังนี้

เป้าหมายที่ ๑ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้นทั้งด้านคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุน ด้านระบบเครือข่าย ด้านระบบฐานข้อมูล และด้านบุคลากร โดยมีคะแนนระดับความพร้อมไม่ต่ำกว่า ๓.๕ ตามเกณฑ์มาตรฐานของการประเมิน

เป้าหมายที่ ๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม สามารถดำเนินการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือส่งผ่านระบบข้อมูลระหว่างกันได้แบบอัตโนมัติตามมาตรฐานสากล (Web Service)

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย เสียค่าใช้จ่ายน้อย มีความเชื่อมั่นและยอมรับประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมากขึ้น

ยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงาน

เพื่อบรรลุผลตามเป้าหมาย สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจที่กำหนดไว้ จึงกำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับคุณภาพความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

จากการประเมินศักยภาพความพร้อมของหน่วยงานต่างๆ พบว่าหลายหน่วยงานยังขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือสนับสนุน จึงทำให้ไม่พร้อมที่จะเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ ได้ ข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหลายหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ยังขาดความถูกต้องและครบถ้วน หน่วยงานไม่สนับสนุนและผลักดันงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อยกระดับศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ระบบโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังให้บริการได้ไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ ทุกส่วนงาน หรือไม่รองรับการบริการแก่หน่วยงานอื่นๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยงานมีความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศพื้นฐานในการให้บริการกระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม ข้อมูลในระบบสารสนเทศมีความถูกต้องและครบถ้วนยิ่งขึ้น รวมทั้งผลักดันให้มีการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีเครือข่ายและการจัดการทรัพยากรแบบกลุ่มเมฆ (Cloud computing)

แนวทางการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือสนับสนุนและการใช้งานเครือข่ายภาครัฐและการจัดการทรัพยากรแบบกลุ่มเมฆให้เพียงพอต่อความต้องการของแต่ละหน่วยงาน ปรับปรุงการทำงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีผลกระทบสูง ให้มีประสิทธิภาพโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการให้บริการแก่หน่วยงานอื่นด้วย ผลักดันและสนับสนุนด้านงบประมาณแก่หน่วยงานหลัก ให้มีศักยภาพและความพร้อมในการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ พัฒนาความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล โดยเริ่มจากข้อมูลปัจจุบัน แล้วค่อยปรับปรุงย้อนหลังเมื่อสามารถทำได้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนวัตกรรมกระบวนการยุติธรรม

กลไกและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่ออำนวยความสะดวก ยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการทำงานหรือให้บริการอย่างจริงจัง ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ประชาชนมักไม่ได้รับความสะดวก เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม จึงมีแนวคิดและความต้องการระบบสารสนเทศที่สามารถให้บริการแก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการข้อมูลและการให้บริการของทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อบริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว เช่น การสอบถามความคืบหน้าของคดี วันนัดไต่สวนคดี วันพิพากษาหรือผลของคดีความเมื่อคดียุติ เป็นต้น ในขณะที่ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) มีขีดความสามารถในการให้บริการเฉพาะการสืบค้นข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่ทำความตกลงร่วมกัน

โดยยังไม่สามารถให้บริการด้านการส่งผ่านระบบข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เช่น สำนวนคดี รายงาน การสืบเสาะ เป็นต้นได้ รวมถึง การวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมเพื่อการตัดสินใจ (MIS For Justice Management)

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบการให้บริการหรือการทำงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกิดจากการเชื่อมโยงและส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ดีขึ้น สามารถดำเนินการได้แบบอัตโนมัติตามมาตรฐานสากล (Web Service) รวมถึง ส่งเคราะห์บริการใหม่หรือนวัตกรรมใหม่ในกระบวนการยุติธรรมที่เกิดจากบูรณาการบริการและสารสนเทศจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งจัดทำระหว่าง ๒ หน่วยงาน หรือหลายหน่วยงานเพื่อบริการหน่วยงานด้วยกันและแก่ประชาชน

แนวทางการดำเนินงาน

ปรับเปลี่ยนการจัดเก็บข้อมูลจากเอกสารไปสู่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทั้งข้อมูลของหน่วยงาน และข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป จัดทำมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยยึดมาตรฐานรูปแบบสากล ดำเนินการพัฒนา โดยเริ่มจัดทำเป็นระบบต้นแบบหรือนำร่อง อาจทำเป็นครั้งละสองหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการประสานงานและเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จ สร้างสารบบข้อมูลที่เป็นผลผลิตของหน่วยงาน เผยแพร่และสร้างเครือข่ายผู้ใช้ประโยชน์จากข้อมูล ออกแบบและพัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อการวางแผนและตัดสินใจในการบริหารงานยุติธรรม (MIS For Justice Management)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

จากการศึกษาและสำรวจสถานภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ปรากฏว่าบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบัน มีปัญหาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (CIO) มีทัศนคติและองค์ความรู้แตกต่างกันในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกิจของหน่วยงาน จำนวนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและมีระดับความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน บุคลากรที่มีอยู่ ขาดความรู้เฉพาะด้านและทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งไม่มีความรู้ทันเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (CIO) มีความรู้และทักษะเพียงพอต่อการบริหารจัดการ มีแนวคิดและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาระบบการยุติธรรมด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพียงพอและเหมาะสมต่อการบริหารจัดการ มีความรู้ความสามารถเท่าทันเทคโนโลยีและมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

แนวทางการดำเนินงาน

เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน โดยประเมินความต้องการกำลังคนที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานและกำหนดไว้ในแผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมของแต่ละหน่วยงาน เปิดโอกาสหรือช่องทางให้ภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนการทำงาน รวมทั้งพิจารณา รับ ลูกจ้าง หรือนักศึกษาฝึกงานเข้ามาปฏิบัติงานในส่วนที่ไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานโดยรวม เพิ่มศักยภาพและทักษะในการปฏิบัติงาน โดยจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานและจัดให้มีการศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ร่วมกันจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมนักบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความรู้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบและทันกับความต้องการ รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน สร้างสิ่งจูงใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม โดยกำหนดสายงานและความก้าวหน้าในวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีมาตรฐานที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

กระบวนการทำงานและขั้นตอนต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม ล้วนอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ดังนั้น การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการทำงานหรือขั้นตอนกระบวนการยุติธรรม จำเป็นต้องมีกฎหมาย กฎ หรือระเบียบข้อบังคับรองรับไว้ด้วย ซึ่งปัจจุบันกฎหมายที่มีอยู่ ยังไม่ครอบคลุมหรือรองรับการทำงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการรองรับกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไป ก็ไม่สามารถทำได้ในทันทีเช่นกัน นอกจากนี้ ยังมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของแต่ละหน่วยงานที่กำหนดขึ้น ซึ่งจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอน ทำให้เกิดความล่าช้าและเป็นอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมอย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม มีทัศนคติหรือแนวคิดการพัฒนางานยุติธรรมด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานและเพื่อให้บริการประชาชน พร้อมมีกลไกที่มีประสิทธิภาพการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่นำไปสู่การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและประชาชน

แนวทางการดำเนินงาน

ศึกษาปัญหาหรือข้อจำกัด อันเนื่องมาจากกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานหรือในขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมต่างๆ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม จัดประชุม สัมมนาผู้บริหารและ

ผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างแนวคิดร่วมกันในการพัฒนางานยุติธรรมด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานและเพื่อให้บริการประชาชน

อย่างไรก็ดี เพื่อให้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒ บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีการดำเนินงานที่สอดคล้องและรองรับตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานของแผนแม่บทฯ จึงได้กำหนดเงื่อนไขและตัวชี้วัดความสำเร็จการดำเนินงานในระดับยุทธศาสตร์ โครงการหลักที่สำคัญในแต่ละยุทธศาสตร์และหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง นำไปจัดทำ พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้มีรายละเอียดกิจกรรมต่างๆ และงบประมาณดำเนินงานที่ชัดเจนในทางปฏิบัติต่อไป เช่น โครงการเสริมสร้างศักยภาพความพร้อมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงการปรับปรุงกระบวนการทำงานกระบวนการยุติธรรมด้วยอิเล็กทรอนิกส์ โครงการจัดทำระบบ Video Conference เพื่อสนับสนุนงานกระบวนการยุติธรรม โครงการพัฒนาและจัดทำระบบฐานข้อมูลกระบวนการยุติธรรม โครงการบริหารสำรองข้อมูลและการประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ (Cloud Computing) โครงการระบบเครือข่ายกระบวนการยุติธรรมสำรองโดยใช้เครือข่ายบริการภาครัฐ (GIN) โครงการพัฒนาเว็บเซอร์วิสของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โครงการนำร่องระบบเชื่อมโยงและส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานแบบอัตโนมัติ โครงการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมแบบอัตโนมัติตามมาตรฐานสากล (National Single Window on Justice : NSWJ) โครงการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม และโครงการปรับปรุงกฎหมายเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกระบวนการทำงาน เป็นต้น

สำหรับแนวทางการบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการและกลไกต่างๆ รองรับไว้ โดยให้มีประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง จัดทำแผนและงบประมาณบูรณาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมประจำปี กำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมทุกระดับ รวมทั้งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เข้ามากำหนดตัวชี้วัดด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงานให้สอดคล้องและรองรับซึ่งกันและกัน ผลักดันให้รัฐบาลกำหนดเป็นนโยบายในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารราชการเพื่อเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Connected Government ที่มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลต่างๆ ในการให้บริการประชาชน ซึ่งรวมถึงงานด้านกระบวนการยุติธรรมด้วย รวมทั้งให้มีกลไกรับผิดชอบในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการรองรับภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อประสานบริหาร ติดตามประเมินผลและกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ แล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ทบทวนแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ ที่ผ่านมา	๑
บทที่ ๒ การประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม	๑๑
บทที่ ๓ นโยบายทิศทางและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ	๒๑
บทที่ ๔ สถาปัตยกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยง และส่งผ่านข้อมูลกระบวนการยุติธรรม	๓๒
บทที่ ๕ เป้าประสงค์และยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการ ยุติธรรม	๓๗
บทที่ ๖ โครงการหลักที่สำคัญที่สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของแผน แม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๒	๔๔

.....

บทที่ ๑

ทบทวนแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ ที่ผ่านมา

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๙ ที่ได้ประกาศให้มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๙ กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติขึ้น มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมร่วมเป็นกรรมการ และมีผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่สำคัญ คือการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้ทันสมัย เท่าเทียม สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและส่งผ่านข้อมูลระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว อันจะช่วยให้ขั้นตอนและกระบวนการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการให้บริการประชาชนที่สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส คำนึงค่า และเป็นธรรม ทั้งนี้ แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับแรก ได้กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๔ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ โดยได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๐ และจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๐ และได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ จนเข้าสู่วาระสิ้นสุดระยะเวลาของแผนแม่บทฯ ฉบับดังกล่าว

๑. สาระสำคัญของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕)

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้

วิสัยทัศน์

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างบูรณาการในการบริหารงานยุติธรรมให้เกิดประสิทธิภาพ ประหยัด โปร่งใส และเป็นธรรม ภายในปี พ.ศ.๒๕๕๕

พันธกิจ

๑. พัฒนาและวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมของสังคมไทย
๒. พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของรากฐานการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม
๓. พัฒนาการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมให้เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถตอบสนองการให้บริการกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
๒. เพื่อประสานติดตาม และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ให้เป็นไปตามนโยบาย ทิศทาง และเป้าหมายที่กำหนด
๓. เพื่อศึกษาวิเคราะห์และวิจัยระบบงานยุติธรรมให้มีความสอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

เป้าหมาย

- เป้าหมายที่ ๑** บุคลากรและอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการปฏิบัติงาน
- เป้าหมายที่ ๒** ระบบข้อมูลกระบวนการยุติธรรมมีความครบถ้วนและเชื่อถือได้
- เป้าหมายที่ ๓** มีการแลกเปลี่ยนหรือเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เป้าหมายที่ ๔** ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศมีความมั่นคงและปลอดภัย สามารถให้บริการได้ตลอดเวลาและจากทุกสถานที่

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีข้อมูลที่เป็นของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีความถูกต้อง แม่นยำ เชื่อถือได้ทั้งด้านปฏิบัติ ด้านบริหาร ด้านกฎหมาย และด้านงานวิจัย และสามารถบูรณาการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

๑. วิเคราะห์ความต้องการทางด้านข้อมูลในกระบวนการยุติธรรม และกำหนดข้อมูลที่สำคัญสำหรับการบริหารงานกระบวนการยุติธรรมรวมทั้งข้อมูลที่สำคัญในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในระดับต่างๆ
๒. ทบทวนขั้นตอนการทำงาน (work flow) และความต้องการใช้และแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูล (data flow) ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อลดขั้นตอนการทำงาน
๓. สืบค้นข้อมูลจากประชาชนเพื่อเปรียบเทียบและปรับปรุงข้อมูลของแต่ละหน่วยงานให้มีความถูกต้อง แม่นยำนำไปสู่ระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๔. ปรับเปลี่ยนการจัดเก็บข้อมูลจากเอกสารไปสู่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทั้งข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม และข้อมูลภายในหน่วยงานอย่างเป็นขั้นตอนและค่อยเป็นค่อยไป
๕. จัดทำมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยยึดมาตรฐานของรัฐบาล
๖. จัดทำข้อตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ และในกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของกระบวนการยุติธรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีมาตรฐานและศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถบูรณาการข้อมูลและตอบสนองต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เสมอภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑. กำหนดมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับกระบวนการยุติธรรมโดยมีเกณฑ์ขั้นต่ำในการบูรณาการข้อมูล
๒. ให้คำแนะนำและติดตามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้
๓. สนับสนุนให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
๔. พัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานทั้งภายในและระหว่างหน่วยงานยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีเครือข่ายเฉพาะสำหรับกระบวนการยุติธรรมที่สามารถตอบสนองต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว มีเสถียรภาพ และสามารถให้บริการได้ตลอดเวลา รวมทั้งเข้าถึงได้ทุกสถานที่

แนวทางการดำเนินงาน

๑. วิเคราะห์ ทบทวนขอบเขตความต้องการและออกแบบระบบเครือข่ายเฉพาะของกระบวนการยุติธรรมที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และได้มาตรฐานตามนโยบายรัฐบาล
๒. ขยายเครือข่ายเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการในภาพรวม
๓. ขยายเครือข่ายเชื่อมโยงกับองค์กรอิสระและหน่วยงานต่างประเทศเพื่อให้บริการข้อมูลกระบวนการยุติธรรม
๔. เลือกสรรหน่วยงานที่มีศักยภาพมารับผิดชอบในการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวข้างต้นโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการยุติธรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศได้รับการปกป้องและตรวจสอบการเข้าถึงจากผู้ไม่มีสิทธิใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งสามารถตรวจสอบความแท้จริงของข้อมูลได้

แนวทางการดำเนินงาน

๑. นำมาตรฐานเทคโนโลยีด้านรักษาความปลอดภัยมาใช้ ได้แก่ การเข้ารหัสและถอดรหัสข้อมูล การตรวจสอบความแท้จริงของข้อมูลด้วยลายมือชื่อดิจิทัลซึ่งมีคุณสมบัติการห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบของการยืนยันความแท้จริง การตรวจสอบการมีตัวตนที่แท้จริงของผู้ใช้ด้วยรหัสผ่าน และเทคโนโลยีการเข้ารหัสข้อมูลแบบกุญแจสาธารณะ

๒. วางมาตรฐานและขั้นตอนรักษาความปลอดภัยการใช้ข้อมูลสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม โดยกำหนดมาตรฐานสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลโดยใช้ตำแหน่งหน้าที่เป็นเกณฑ์ และกำหนดกฎระเบียบและวิธีปฏิบัติในการใช้ข้อมูล การโอนย้ายสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลและการห้ามปฏิเสธความรับผิดชอบ

๓. วางระบบการตรวจสอบผู้เข้าถึงข้อมูล โดยมีการบันทึกการกระทำต่างๆ อย่างชัดเจนซึ่งสามารถสืบค้นย้อนหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. วางมาตรการรักษาความปลอดภัยของศูนย์ข้อมูลของแต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เช่น จัดทำโทรทัศน์วงจรปิด วางระเบียบในการเข้าพื้นที่ศูนย์ข้อมูลและปฏิบัติตามที่กำหนดโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการควบคุมและตรวจสอบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

วัตถุประสงค์

ผู้บริหารระดับสูงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (CIO) เป็นผู้นำในการพัฒนาและมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเท่าทันเทคโนโลยี มีทักษะที่เพียงพอเหมาะสมและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

แนวทางการดำเนินงาน

๑. เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน
๒. เพิ่มศักยภาพและทักษะในการปฏิบัติงาน
๓. สร้างสิ่งจูงใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม
๔. ติดตามประเมินผลศักยภาพของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกระบวนการยุติธรรม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีกฎระเบียบข้อบังคับที่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการปฏิบัติงานด้านกระบวนการยุติธรรม ทำให้สามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็วและถูกต้อง เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานยุติธรรม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ศึกษา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดำเนินงานตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม
๒. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม
๓. แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อดำเนินการและผลักดันให้มีการปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายให้เป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง

๒. ผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินการตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕)

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕) ได้มีการขับเคลื่อน การดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ สู่การปฏิบัติ โดยกำหนดแผนงาน โครงการสำคัญ ภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทฯ จำนวนทั้งสิ้น ๔๐ โครงการ ซึ่งจากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าว พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการจำนวนทั้งสิ้น ๒๕ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ ของแผนงาน โครงการทั้งหมด ปรากฏตามตารางที่ ๑-๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑-๑ ตารางสรุปจำนวนแผนงาน/โครงการจากการดำเนินงานตามแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๑ จำแนกตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์	จำนวน (แผนงาน/โครงการ)			
	ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	รวม
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม	๒	๑	-	๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของกระบวนการยุติธรรม	๔	๓	-	๗
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม	๑	-	-	๑

ยุทธศาสตร์	จำนวน (แผนงาน/โครงการ)			
	ดำเนินการ	ไม่ดำเนินการ	ไม่ระบุ	รวม
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม	๑	๒	-	๓
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม	๑	๑	-	๒
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม	-	๑	-	๑
โครงการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม	๑๖	๓	๔	๒๓
รวม	๒๕	๑๑	๔	๔๐
คิดเป็นร้อยละ	๖๒.๕	๒๗.๕	๑๐	๑๐๐

ทั้งนี้ โครงการที่ได้ดำเนินงานเป็นรูปธรรมไปแล้ว ได้แก่

๑. โครงการจัดทำข้อตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ และในกระบวนการยุติธรรม โดยมีการลงนามข้อตกลงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรมแล้วทั้งสิ้น ๑๙ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมการปกครอง กรมการขนส่งทางบก กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมบังคับคดี กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ปปง. สำนักงาน ป.ป.ท. ศอ.บต. กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า สำนักงานประกันสังคม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และสำนักงานกิจการยุติธรรม

๒. โครงการประเมินศักยภาพของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสำรวจวิเคราะห์และประเมินด้วยแบบสอบถามเพื่อทราบถึงสาเหตุข้อขัดข้องในการดำเนินงานของหน่วยงานประกอบด้วย ๔ ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ ด้านระบบงานและฐานข้อมูล ด้านบุคลากร โดยมีหน่วยงานสำคัญในกระบวนการยุติธรรมเข้าร่วมประเมินศักยภาพทุกปี ผลการประเมิน ๕ ปีที่ผ่านมา หน่วยงานมีศักยภาพเพิ่มขึ้นและมีความพร้อมมากขึ้น

๓. โครงการสนับสนุนและผลักดันงบประมาณเพื่อการพัฒนากระบวนการทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์จำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้ระบบการบันทึกข้อมูลของตำรวจเป็นไปในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นการเตรียมความพร้อมของข้อมูลต้นทางในกระบวนการยุติธรรม และโครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นระบบบันทึกข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสามารถรับส่งผ่านข้อมูลจากข้อมูลของตำรวจ โดยผลสำเร็จในเบื้องต้น สามารถทำระบบนำร่องเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งสองด้วยรูปแบบ Web Service

๔. โครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC ได้มีการจัดตั้งและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้แลกเปลี่ยนตามมาตรฐานและข้อตกลงร่วมกัน ปัจจุบันมีหน่วยงานเข้าร่วม จำนวน ๑๙ หน่วยงาน มีจำนวนฐานข้อมูล ๑๘ ฐานข้อมูล และมีจำนวนผู้ใช้งานระบบ ๑,๐๐๐ กว่าราย ปัจจุบัน ได้มีการพัฒนารูปแบบระบบการสืบค้นข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ผ่านศูนย์ DXC โดยสามารถสืบค้นข้อมูลได้แบบ Local Data Sources จากฐานข้อมูลของหน่วยงานที่เข้าร่วมและอนุญาตให้ข้อมูล และแบบ Single Report ในลักษณะค้นข้อมูลจากเลขประจำตัวประชาชน ชื่อ นามสกุล และทะเบียนรถ มาแสดงไว้ในหน้าเดียวจากฐานข้อมูลทั้งหมดที่พบ โดยเรียงลำดับตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๕. โครงการบูรณาการเครือข่ายกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ร่วมมือกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ในการทดลองนำร่องการเชื่อมโยงเครือข่ายภาครัฐกับหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมโดยใช้งานผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี ยังมีข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคหลายประการที่ทำให้แผนงาน/โครงการบางส่วนไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้ อาทิ เช่น

๑. แผนงาน/โครงการที่มีหลายหน่วยงานเกี่ยวข้อง แต่ไม่ได้กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก และกลไกการประสานการดำเนินงานอย่างชัดเจน ทำให้ไม่มีการนำไปสู่การปฏิบัติ

๒. แผนงาน/โครงการไม่ได้กำหนดงบประมาณไว้อย่างชัดเจน ทำให้ขาดการสนับสนุนการดำเนินงาน

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะสนับสนุนการดำเนินโครงการ

๔. ผู้บริหารของหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ไม่ได้ให้การยอมรับและการสนับสนุนอย่างเพียงพอ ทำให้ไม่ได้รับงบประมาณ หรือไม่ได้รับการผลักดันในการดำเนินงานอย่างจริงจัง

๕. ขาดการบูรณาการโครงการและงบประมาณจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการปรับเปลี่ยนแผนยุทธศาสตร์ หรือแผนปฏิบัติการ รวมทั้งแผนงบประมาณ ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

๗. ขาดกลไกการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินการโครงการอย่างต่อเนื่อง

๘. ในช่วงระยะเวลาของแผนแม่บทฯ มีปัจจัยด้านความต้องการ ความจำเป็นเร่งด่วน และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องที่เปลี่ยนแปลงไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงไม่ดำเนินการหรือไม่ของงบประมาณ

**๓. โครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ ที่ประสบความสำเร็จ :
โครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center : DXC)**

โครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data eXchange Center : DXC) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ตลอดจน รวบรวม วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข สำหรับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมให้ทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยให้มีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม ทั้งด้านระบบเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ระบบเครือข่ายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระบบรักษาความปลอดภัย และระบบงานที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในภาพรวม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตามข้อตกลงความร่วมมือ มีระบบสืบค้นข้อมูล ที่สามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพในทุกพื้นที่ ในลักษณะ Local Data Sources แยกตามหน่วยงานของผู้ให้ข้อมูล และ Single Report แสดงแบบรวมข้อมูลของบุคคล รวมทั้งมีระบบการให้บริการข้อมูลกับหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในลักษณะเว็บเซอร์วิส (Web Service)

หลักการทำงานของระบบ DXC จะให้ผู้ใช้งานที่มีสิทธิ สามารถค้นหาข้อมูลผ่านทางระบบ DXC จากฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานที่มีการอนุญาตให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันผ่านทางระบบที่เรียกว่า QM (Query Manager) ซึ่งจะทำหน้าที่ในการดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลจริงในแต่ละหน่วยงานเข้าสู่ระบบ DXC แล้วทำการประมวลสรุปข้อมูลและแสดงผลต่อไปยังผู้ใช้งาน ระบบ DXC จะเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และสามารถให้บริการได้ทั้งเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการและเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหารและระดับนโยบาย รวมทั้งประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีนั้นๆ โดยที่ระบบ DXC จะไม่มีการเก็บข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ไว้ในระบบ จะจัดเก็บเฉพาะในส่วน of ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Log File) การใช้งาน ของผู้ใช้ระบบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐

ประโยชน์ที่ได้รับ คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดีต่างๆ สามารถทำได้อย่างสะดวก รวดเร็วและครบถ้วน การตรวจสอบประวัติผู้เกี่ยวข้อง/หลักฐานคดี รวมทั้งติดตามสถานะของคดี การทำงานไม่ซ้ำซ้อนกับระบบเดิม สามารถใช้งานร่วมกับระบบเดิมได้ รวมทั้งสามารถให้บริการประชาชนรวดเร็วและสะดวกมากขึ้น

ผลสำเร็จของโครงการ ปัจจุบันโครงการ DXC มีหน่วยงานเครือข่ายที่ร่วมลงนามข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) จำนวน ๑๙ หน่วยงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ปปง. กรมการปกครอง กรมการขนส่งทางบก สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า ศอ.บต. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมบังคับคดี กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงานประกันสังคม โดยมีฐานข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนกัน ๑๘ ฐานข้อมูล ประกอบไปด้วย

๑. ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร
๒. ฐานข้อมูลประกาศสืบจับ

- ๓.ฐานข้อมูลผู้กระทำความผิดกฎหมาย
- ๔.ฐานข้อมูลคดีรหหาย
- ๕.ฐานข้อมูลบุคคลคนหาย
- ๖.ฐานข้อมูลเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิด
- ๗.ฐานข้อมูลผู้ต้องขัง
- ๘.ฐานข้อมูลผู้ถูกคุมประพฤติ
- ๙.ฐานข้อมูลทะเบียนยานพาหนะ
- ๑๐.ฐานข้อมูลใบอนุญาตขับขี่
- ๑๑.ฐานข้อมูลประวัติคดีอาเสพติด
- ๑๒.ฐานข้อมูลคดี ปปง.
- ๑๓.ฐานข้อมูลบุคคลล้มละลาย
- ๑๔.ฐานข้อมูลผู้ประกันตน
- ๑๕.ฐานข้อมูลกองทุนยุติธรรม
- ๑๖.ฐานข้อมูลผู้ร้องทุกข์
- ๑๗.ฐานข้อมูลความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหาย
- ๑๘.ฐานข้อมูลความช่วยเหลือทางการเงินแก่จำเลยในคดีอาญา

การดำเนินงานในปี ๒๕๕๖ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำโครงการพัฒนาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรมระยะที่ ๓ โดยได้จัดทำและพัฒนาระบบป้องกันการคัดลอกข้อมูลหน้ารายงานบนเว็บไซต์ระบบ DXC พัฒนาการดึงข้อมูลจากระบบทะเบียนราษฎร (DOPA) ผ่านระบบ DXC ด้วย Smartcard รายบุคคล รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายหลักของโครงการให้สามารถรองรับ การทำงานเพิ่มขึ้น มีการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เครือข่ายและเครื่องแม่ข่าย QM ให้กับหน่วยงานที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในโครงการฯ และในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ได้พัฒนาระบบเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลของศูนย์ DXC เข้าสู่ระบบสถาปัตยกรรมเชิงบริการ Service Oriented

Architecture (SOA) โดยมีปัจจัยต่างๆ ที่สำคัญคือ ความสามารถในการบูรณาการ ความสามารถในการต่อเชื่อมระบบ การเป็นระบบเปิด ความสามารถในการกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย การตรวจสอบและบริหารจัดการระบบให้มี ความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยน ความสามารถในการขยายระบบในอนาคต เพื่อตอบสนองการบริการข้อมูล

บทที่ ๒

การประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เป็นปัจจัยสะท้อนขีดความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน ดังนั้น การทบทวนสถานภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน จึงเป็นภารกิจและขั้นตอนที่สำคัญยิ่งในการทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติฉบับนี้ ซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันดำเนินการสำรวจและวิเคราะห์ ศักยภาพของหน่วยงานต่างๆอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดทั้งในปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๗ โดยมีการ กำหนดเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์ค่าคะแนน ดังนี้

การประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๖

เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๔ ด้าน

๑. ICT Infrastructure : ด้านโครงสร้างระบบ หมายถึง พิจารณาจากความน่าเชื่อถือ ของโครงสร้างระบบทั้งด้านระบบความปลอดภัย และเครือข่าย ความเร็ว และศักยภาพในการรองรับ การรับส่งข้อมูลของหน่วยงาน

๒. Software and Information System : ด้านข้อมูล หมายถึง พิจารณาจากระบบ ฐานข้อมูลลักษณะ หรือประเภทของฐานข้อมูลที่ใช้ในหน่วยงานและประสิทธิภาพในการให้บริการข้อมูล แก่บุคคลภายในหน่วยงาน รวมทั้งความจำเป็นของการรับส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม

๓. ICT Hardware : ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือและซอฟต์แวร์ หมายถึง พิจารณาจาก จำนวนอุปกรณ์และเครื่องคอมพิวเตอร์สนับสนุนการทำงาน เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดขององค์กรหรือ หน่วยงาน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของจำนวนเครื่องกับความต้องการของผู้ใช้งาน

๔. People ware : ด้านบุคลากร หมายถึง พิจารณาคุณภาพและสัดส่วนของจำนวน บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และภารกิจที่รับผิดชอบ ตลอดจนความสามารถโดยรวมของ บุคลากรในแต่ละหน่วยงาน เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เกณฑ์ค่าคะแนน แบ่งเป็น ๔ ระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนนที่ ๑ คือ หน่วยงานไม่มีความพร้อมด้าน ICT

๒ คือ หน่วยงานมีความตระหนักด้าน ICT แต่ยังไม่มีแบบแผนการ นำไปใช้ที่ดีและถูกต้อง

๓ คือ มีการใช้ ICT ในหน่วยงานเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การทำงาน Back office, การรองรับ Core Business และมีแผนการทำงานด้าน ICT แต่อาจจะยังไม่ เพียงพอ

๔ คือ มีการใช้ ICT อย่างเต็มรูปแบบและมีวัฒนธรรมองค์กรในการใช้ ICT อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีแผนงานที่ชัดเจน

ผลการประเมินศักยภาพและความพร้อมระบบสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๖ มีผลการประเมิน โดยมีหน่วยงานที่ร่วมประเมิน ได้แก่ กรมการปกครอง กรมคุมประพฤติ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ปปง. กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า สำนักงานอัยการสูงสุด กรมการขนส่งทางบก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมบังคับคดี สำนักงาน ป.ป.ท. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และศอ.บต.

ตารางที่ ๒-๑ ตารางสรุปผลการประเมินความพร้อมด้าน ICT ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๖

ปัจจัยพื้นฐานทาง ICT	คะแนน ICT Readiness
ICT Infrastructure	๓.๕๘
Software and Information System	๓.๒๙
ICT Hardware	๓.๑๖
People	๒.๖๐

ตารางที่ ๒-๒ ตารางสรุปผลการประเมินความพร้อมด้าน ICT ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๖ จำแนกตามหน่วยงาน

ชื่อหน่วยงาน	คะแนน ICT Readiness	หมายเหตุ
กรมการปกครอง	๓.๗๗	เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสูง และควรปรับปรุงความพร้อมด้านบุคลากรและความพร้อมในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
กรมคุมประพฤติ	๓.๖๑	
สำนักงาน ป.ป.ส.	๓.๕๔	
สำนักงาน ปปง.	๓.๕๔	
กรมสอบสวนคดีพิเศษ	๓.๓๗	
กรมราชทัณฑ์	๓.๒๐	
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	๓.๑๘	

ชื่อหน่วยงาน	คะแนน ICT Readiness	หมายเหตุ
กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า	๓.๑๒	
สำนักงานอัยการสูงสุด	๓.๐๕	
กรมการขนส่งทางบก	๓.๐๓	
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)	๒.๙๔	เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศปานกลางและควรปรับปรุงความพร้อมด้านฮาร์ดแวร์ ด้านบุคลากรและความพร้อมในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
กรมบังคับคดี	๒.๙๒	
สำนักงาน ป.ป.ท.	๒.๙๐	
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	๒.๘๙	
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	๒.๖๕	
ศอ.บต.	๒.๔๑	

การประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗

เพื่อให้การประเมินมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น จึงมีการประเมินศักยภาพฯ เพิ่มเติมในปี พ.ศ.๒๕๕๗ โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ทำการประเมินผลศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อเป็นปัจจัยสะท้อนขีดความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ในเบื้องต้นโดยการสำรวจใช้แบบประเมินและสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง การสำรวจได้มีการวิเคราะห์และประเมินผล โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

๑. ดัชนีความพร้อมของหน่วยงาน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านซอฟต์แวร์/อุปกรณ์ ด้านระบบสารสนเทศ/ระบบฐานข้อมูล ด้านข้อมูล และด้านบุคลากร

๒. ดัชนีความพร้อมในการเชื่อมโยงข้อมูล ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล ด้านซอฟต์แวร์/อุปกรณ์สำหรับการเชื่อมโยง ด้านระบบสารสนเทศ/ระบบฐานข้อมูลสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และด้านข้อมูล (ความสมบูรณ์/น่าเชื่อถือ) โดยมีผลการประเมินศักยภาพและความพร้อมระบบสารสนเทศหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการ DXC ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗ ดังนี้

เกณฑ์ค่าคะแนน (ส่วนที่ ๑ ดัชนีความพร้อมของหน่วยงาน) แบ่งเป็น ๔ ระดับ
คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนนที่ ๑ คือ หน่วยงานไม่มีความพร้อมด้าน ICT

๒ คือ หน่วยงานมีความตระหนักรู้ด้าน ICT แต่ยังไม่มีแบบแผนการ
นำไปใช้ที่ดีและถูกต้อง

๓ คือ มีการใช้ ICT ในหน่วยงานเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ
การทำงาน Back Office, การรองรับ Core Business และมีแผนการทำงานด้าน ICT แต่อาจจะยังไม่
เพียงพอ

๔ คือ มีการใช้ ICT อย่างเต็มรูปแบบและมีวัฒนธรรมองค์กรในการ
ใช้ ICT อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีแผนงานที่ชัดเจน

เกณฑ์ค่าคะแนน (ส่วนที่ ๒ ดัชนีความพร้อมในการเชื่อมโยงข้อมูล) แบ่งเป็น ๔ ระดับ
คะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน ๑-๒ คือ ไม่พร้อมเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

๓-๔ คือ พร้อมเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

ตารางที่ ๒-๓ ตารางสรุปผลการประเมินความพร้อมด้าน ICT ของหน่วยงานในกระบวนการ
ยุติธรรม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗

(ข้อมูลเมื่อ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘)

ปัจจัยพื้นฐานทาง ICT	คะแนน ICT Readiness	
	ด้านความพร้อมหน่วยงาน	ด้านการเชื่อมโยงข้อมูล
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)	๓.๘๐	๓.๔๘
ด้านซอฟต์แวร์/อุปกรณ์ (Software and Hardware)	๓.๓๖	๑.๘๘
ด้านระบบสารสนเทศ/ระบบฐานข้อมูล (Applications & Database)	๓.๓๒	๑.๙๖
ด้านข้อมูล (Data)	๓.๐๐	๒.๑๒
ด้านบุคลากร (People)	๒.๕๖	-
คะแนนเฉลี่ย	๓.๒๑	๒.๓๖

ตารางที่ ๒-๔ ตารางสรุปผลการประเมินความพร้อมด้าน ICT ของหน่วยงานในกระบวนการ
ยุติธรรม ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๗ จำแนกตามหน่วยงาน

(ข้อมูลเมื่อ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘)

ชื่อหน่วยงาน	ค่าดัชนีความพร้อม ของหน่วยงาน	ค่าดัชนีความพร้อม ในการเชื่อมโยงข้อมูล	หมายเหตุ
กรมการปกครอง	๓.๘๗	๔.๐๐	เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ/ ดีมากและพร้อมเชื่อมโยง ข้อมูล
กรมสอบสวนคดีพิเศษ	๓.๘๐	๒.๕๐	
กรมราชทัณฑ์	๓.๖๗	๓.๘๓	
สำนักงาน ป.ป.ง.	๓.๖๐	๒.๓๓	
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)	๓.๔๓	๓.๓๓	
สำนักงานกิจการยุติธรรม	๓.๔๑	๔.๐๐	
สำนักงาน ป.ป.ท.	๓.๓๘	๓.๑๗	
สำนักงานอัยการสูงสุด	๓.๓๐	๒.๘๓	
กรมการขนส่งทางบก	๓.๒๗	๒.๕๐	
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	๓.๐๓	๓.๓๓	
สำนักงานศาลปกครอง	๓.๗๓	๐.๕๐	เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ/ ดีมากและไม่พร้อมเชื่อมโยง ข้อมูล
กรมบังคับคดี	๓.๕๐	๐.๖๗	
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน	๓.๒๗	๑.๖๗	
กรมคุมประพฤติ	๓.๐๗	๑.๖๗	
สำนักงาน ป.ป.ส.	๒.๘๓	๒.๑๗	เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พอใช้และพร้อมเชื่อมโยง ข้อมูล
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	๒.๕๓	๒.๖๗	
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	๒.๖๐	๑.๕๐	เป็นกลุ่มหน่วยงานที่มี ศักยภาพด้านเทคโนโลยี สารสนเทศพอใช้และไม่ พร้อมเชื่อมโยงข้อมูล
กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า	๒.๓๙	๑.๐๐	
ศอ.บต.	๒.๓๙	๑.๑๗	

ในส่วนที่ ๑ ดัชนีความพร้อมของหน่วยงาน มีค่าเท่ากับ ๓.๒๑ จากคะแนนเต็ม ๔.๐๐ ซึ่งถือว่ามีความพอเพียงและเหมาะสมในการปฏิบัติงาน แต่ต้องปรับปรุงในด้านข้อมูลและด้านบุคลากร

ในส่วนที่ ๒ ดัชนีความพร้อมในการเชื่อมโยงข้อมูล มีค่าเท่ากับ ๒.๓๖ จากคะแนนเต็ม ๔.๐๐ ถือว่าอยู่ในระดับพอใช้ ยังต้องปรับปรุงในทุกๆ ด้านเพื่อรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมในอนาคต โดยเฉพาะในด้านระบบสารสนเทศ/ระบบฐานข้อมูลสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูลและด้านข้อมูล

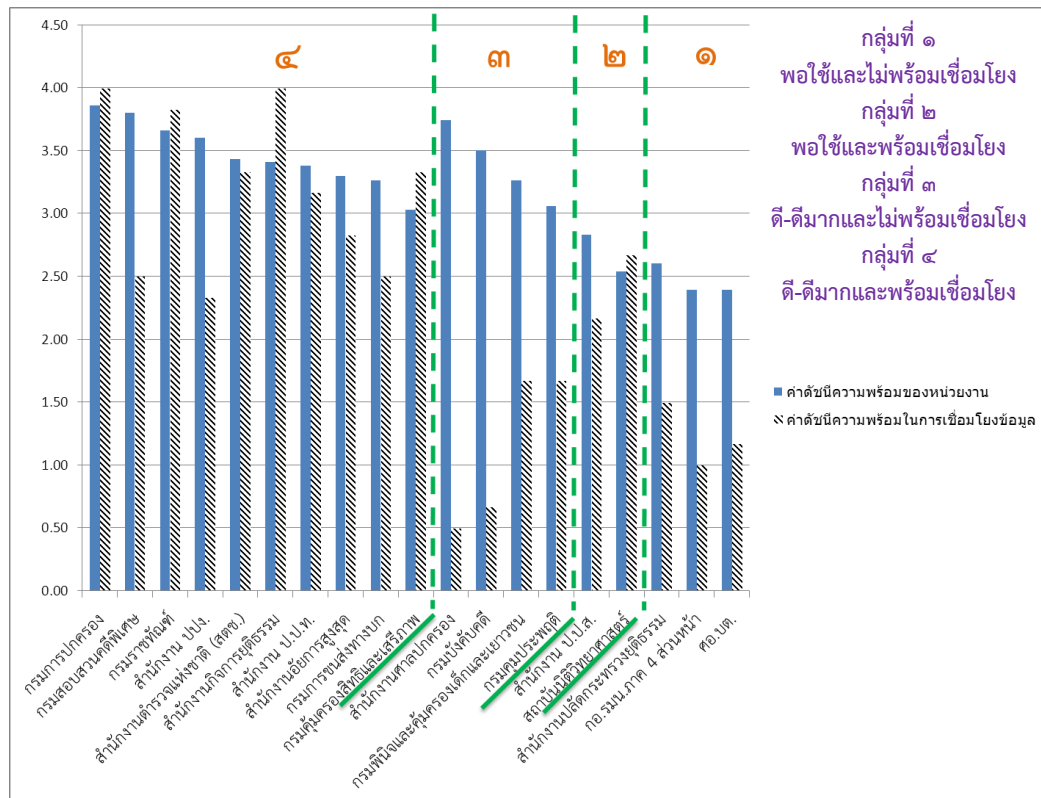
ผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมินศักยภาพเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงานในส่วนที่ ๑ ดัชนีความพร้อมของหน่วยงาน ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก คือมีความพอเพียงและเหมาะสมในการปฏิบัติงาน แต่ยังคงมีบางหน่วยงานที่ได้คะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ซึ่งควรเร่งส่งเสริมให้หน่วยงานพัฒนาต่อไปเพื่อเตรียมความพร้อมในการเชื่อมโยงข้อมูลกระบวนการยุติธรรมครบทั้งระบบ ในส่วนที่ ๒ ดัชนีความพร้อมในการเชื่อมโยงข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์พร้อม มีเพียงส่วนน้อยที่ยังไม่พร้อม โดยในแต่ละหน่วยงานเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับค่าคะแนนเฉลี่ยพบว่าสามารถจัดกลุ่มได้สี่กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง เป็นกลุ่มหน่วยงานที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศพอใช้และไม่พร้อมเชื่อมโยงข้อมูล จำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า และศอ.บต. ควรส่งเสริมความพร้อมของหน่วยงานในด้านอุปกรณ์และการพัฒนาระบบสารสนเทศและการเตรียมความพร้อมเพื่อการเชื่อมโยงข้อมูล

กลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มหน่วยงานที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศพอใช้และพร้อมเชื่อมโยงข้อมูล จำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ส. และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยควรส่งเสริมความพร้อมของหน่วยงานในด้านอุปกรณ์และการพัฒนาระบบสารสนเทศ

กลุ่มที่สาม เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดี/ดีมากและไม่พร้อมเชื่อมโยงข้อมูล จำนวน ๔ หน่วยงาน คือ กรมบังคับคดี กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และสำนักงานศาลปกครอง โดยควรส่งเสริมด้านการเชื่อมโยงข้อมูลให้กับหน่วยงานเหล่านี้

กลุ่มที่สี่ เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดี/ดีมากและพร้อมเชื่อมโยงข้อมูล จำนวน ๑๐ หน่วยงาน คือ กรมราชทัณฑ์ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ปปง. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานอัยการสูงสุด กรมการปกครอง กรมการขนส่งทางบก และศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

แผนภาพผลการประเมินศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม

ตารางที่ ๒-๕ ตารางเปรียบเทียบความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๗

ชื่อหน่วยงาน	ค่าดัชนีความพร้อมของหน่วยงาน		ความพร้อม
	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	
กรมการปกครอง	๓.๗๗	๓.๘๗	เพิ่มขึ้น
กรมสอบสวนคดีพิเศษ	๓.๓๗	๓.๘๐	เพิ่มขึ้น
กรมราชทัณฑ์	๓.๒๐	๓.๖๗	เพิ่มขึ้น
สำนักงาน ป.ป.ง.	๓.๕๔	๓.๖๐	เพิ่มขึ้น
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)	๒.๙๔	๓.๔๓	เพิ่มขึ้น
สำนักงาน ป.ป.ท.	๒.๙๐	๓.๓๘	เพิ่มขึ้น
สำนักงานอัยการสูงสุด	๓.๐๕	๓.๓๐	เพิ่มขึ้น
กรมการขนส่งทางบก	๓.๐๓	๓.๒๗	เพิ่มขึ้น
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	๒.๘๙	๓.๐๓	เพิ่มขึ้น
กรมบังคับคดี	๒.๙๒	๓.๕๐	เพิ่มขึ้น

ชื่อหน่วยงาน	ค่าดัชนีความพร้อมของหน่วยงาน		ความพร้อม
	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	๓.๑๘	๓.๒๗	เพิ่มขึ้น
กรมคุมประพฤติ	๓.๖๑	๓.๐๗	ลดลง
สำนักงาน ป.ป.ส.	๓.๕๔	๒.๘๓	ลดลง
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	๒.๖๕	๒.๕๓	ลดลง
กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า	๓.๑๒	๒.๓๙	ลดลง
ศอ.บต.	๒.๔๑	๒.๓๙	ลดลง
สำนักงานกิจการยุติธรรม	-	๓.๔๑	-
สำนักงานศาลปกครอง	-	๓.๗๓	-
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	-	๒.๖๐	-

สรุปผลการเปรียบเทียบ

หน่วยงานส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้น แต่ยังมีบางหน่วยงานที่มีความพร้อมลดลง ๕ หน่วยงาน เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนด้านการบำรุงรักษาเครื่องอย่างต่อเนืองทำให้อุปกรณ์ (Hardware) ต่างๆ ไม่สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานได้ในปี ๒๕๕๗

ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน

จากการระดมความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน โดยสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านกระบวนการ

- กระบวนการทำงาน (Change Management) ขั้นตอนการทำงานภายในหน่วยงานยังมีความซ้ำซ้อน
- ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐาน แนวทางการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน อาทิเช่น การใช้เลขอ้างอิงระหว่างหน่วยงาน เช่น เลขคดี
- ขาดการบริหารจัดการโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ
- กฎหมาย กฎ หรือระเบียบ ไม่สนับสนุนการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒. ด้านข้อมูล

- ข้อมูลยังขาดความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ไม่เป็นปัจจุบัน และมีข้อจำกัดในการเชื่อมโยงข้อมูลที่มีขึ้นความลับ
- ขาดมาตรฐานข้อมูล มาตรฐานการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยน
- ข้อมูลเก่ายังอยู่ หรือถ่ายโอนมาจากระบบเดิม ซึ่งมีระดับความละเอียดของข้อมูลน้อยกว่าระบบปัจจุบัน

๓. ด้านซอฟต์แวร์ และอุปกรณ์ (Software Hardware)

- ขาดงบประมาณและความต่อเนื่องในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- สถาปัตยกรรมของระบบปัจจุบันยังไม่รองรับการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล

ระหว่างหน่วยงาน

- เครื่องแม่ข่าย (Servers) และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพต่ำ ล้าสมัย หรือมีขนาดไม่เพียงพอต่อการประมวลผล
- เครือข่ายยังไม่ครอบคลุมสถานที่ปฏิบัติงาน

๔. ด้านบุคลากร

- ผู้บริหารระดับสูงไม่ให้ความสำคัญ เนื่องจากขาดความเข้าใจการพัฒนา ระบบงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ อีกทั้งผู้ใช้งานและผู้บริหาร มีทัศนคติที่ยังไม่ยอมรับการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน

• ขาดแคลนอัตรากำลังบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ขาดการส่งเสริม การพัฒนาบุคลากรในความรู้ด้านเทคโนโลยีและความก้าวหน้าในสายอาชีพ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ และยังไม่มีการวางแผนด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งของบุคลากร

ความคาดหวังของหน่วยงาน

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางและระดมความคิดเห็นของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ ความคาดหวังที่หน่วยงานต้องการได้รับ สรุปลงเป็นประเด็น ดังนี้

๑. การพัฒนาระบบงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญมากน้อย เพียงใดในปัจจุบัน และมีแนวทางในการเพิ่มสำคัญของการพัฒนาระบบงานด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศอย่างไร

ส่วนใหญ่เห็นว่าการพัฒนาระบบงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญมากใน ปัจจุบัน โดยมีความเห็นของการเพิ่มสำคัญองระบบงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ต้องการให้ ระดับผู้นำของแต่ละหน่วยงานให้ความสำคัญกับระบบ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานสามารถปรับปรุงพัฒนา ระบบไปในทิศทางเดียวกันได้และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ระบบให้เกิด ประสิทธิภาพ

๒. ในปัจจุบันมีอัตรากำลังบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอต่อ ภาระหน้าที่หรือไม่ และมีแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ มี ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านอย่างไร

ส่วนใหญ่เห็นว่า บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี มีไม่เพียงพอต่อ ภาระหน้าที่ อาจมีปัจจัยมาจากค่าตอบแทนหรือรายได้ ที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับองค์กรเอกชนและยังขาด แรงจูงใจในการทำงานเพื่อการพัฒนาเช่น การสนับสนุนให้บุคลากรเรียนรู้เฉพาะทางได้เพิ่มเติม หรือสนับสนุนในการสอบใบ Certificate เพื่อให้ตัวบุคลากรมีตำแหน่งหน้าที่ที่ดีขึ้นในอนาคต

๓. กฎหมายและข้อบังคับสนับสนุนการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไม่ และมีแนวทางในการส่งเสริมให้ กฎหมายและข้อบังคับเอื้อต่อการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไร

ส่วนใหญ่เห็นว่า กฎหมายหรือข้อบังคับที่มีอยู่นั้น ไม่เอื้อหรือไม่ครอบคลุมต่อการทำงานในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ แนวทางในการส่งเสริมนั้น ต้องการให้มีหน่วยงานกลางที่จะดูแลและพัฒนาข้อกฎหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะ

๔. การให้บริการแก่ประชาชนในปัจจุบัน มีความโปร่งใส รวดเร็ว หรือไม่ และมีแนวทางในการส่งเสริมการให้บริการแก่ประชาชนอย่างไร

ส่วนใหญ่เห็นว่า การให้บริการแก่ประชาชนในปัจจุบันนั้น ค่อนข้างมีความโปร่งใส และรวดเร็วมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีตที่ผ่านมา แนวทางในการส่งเสริมนั้นคือ ให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยให้ประชาชนสามารถที่จะดำเนินการ หรือติดตาม ได้ด้วยตนเองได้เพื่อลดขั้นตอนหรือเวลาในการเดินทางมาที่หน่วยงานของรัฐ

๕. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในเชิงประเทศที่พัฒนาแล้ว
- การเชื่อมโยงระบบ กระบวนการยุติธรรมควรริบพัฒนาและลงมือปฏิบัติสร้างระบบ

โดยเร็ว

- ต้องแก้กฎหมายในส่วนที่ต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการจากการใช้เอกสารส่งต่อ เป็นการส่งเอกสารหรือ ข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ลดขั้นตอนการทำงานเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ปฏิบัติงาน

บทที่ ๓

นโยบายทิศทางและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทยในช่วงระยะเวลา ๔ ปีข้างหน้า ควรเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้กำหนดกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระยะ พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๓ ไว้แล้ว รวมถึงแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy) กฎหมายต่างๆ ที่สนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการและประสิทธิภาพของหน่วยงานในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานข้อมูลภาครัฐ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๓ ของประเทศไทย

กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๓ ของประเทศไทยหรือ ICT 2020 พัฒนาจากแนวคิดของ IT 2010 โดยตั้งอยู่บนหลักการสำคัญของการพัฒนาทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพและความเป็นธรรมในสังคม การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสให้กับประชาชนในการรับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียม โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เป็นอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง หรือการสื่อสารรูปแบบอื่นที่เป็นโครงข่ายความเร็วสูง ให้มีความทันสมัยอย่างทั่วถึง และมีความมั่นคงปลอดภัย สามารถรองรับความต้องการของภาคส่วนต่างๆ ได้ การประกันความมั่นคงปลอดภัยของโครงข่าย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับทั้งภาคธุรกิจและประชาชนในการสื่อสารและการทำธุรกรรมทางออนไลน์ ซึ่งจะรวมไปถึงจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านกฎหมายที่เหมาะสม พร้อมกับการคำนึงถึงการพัฒนาทุนมนุษย์ที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิจรณ์ญาณและรู้เท่าทัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนหรือนโยบายระดับชาติฉบับอื่นๆ ที่มีการดำเนินงานควบคู่ไปกับการส่งเสริมประยุกต์ใช้สื่อสังคม (Social Media) ในการเชื่อมโยงกลุ่มคนต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น ส่งเสริมการจัดทำเว็บไซต์ (Web Portal) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งความรู้หรือข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์แก่การประกอบอาชีพ โดยส่วนหนึ่งจะเป็นข้อมูลกลางที่ใช้ได้กับทุกแห่งทุกพื้นที่ และส่วนหนึ่งเป็นข้อมูลท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้ จะเป็นในด้านการสร้างนวัตกรรมบริการของภาครัฐที่สามารถให้บริการประชาชนและธุรกิจทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัย และมีธรรมาภิบาล ที่รวมถึงหน่วยงานระดับภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถจัดบริการรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในระดับท้องถิ่นแก่ประชาชน และส่งเสริมให้เกิดกลไกในการกำกับดูแลตนเอง (Self-regulation) ในด้านการสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิตให้สามารถพึ่งตนเองและแข่งขันได้ในระดับโลกโดยเฉพาะภาคการเกษตร ภาคบริการ และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จะเป็นการเพิ่มสัดส่วนภาคบริการในโครงสร้างเศรษฐกิจโดยรวม จากการส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster)

โดยรัฐให้การสนับสนุนเท่าที่จำเป็น เช่น มาตรการทางด้านภาษีที่ให้ผู้ประกอบการสามารถนำค่าใช้จ่ายในการลงทุน ด้าน ICT ไปหักภาษีได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด เป็นต้น

สำหรับการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ จะเป็นการใช้กลไกการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาความเข้มแข็งของกลไกการคุ้มครองผู้บริโภค และการตัดสิน/ระงับข้อพิพาท รวมถึงสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และพิจารณาลดเงื่อนไขหรือกฎระเบียบอันเป็นอุปสรรคต่อการนำระบบดังกล่าวมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ

ในด้านการพัฒนาและประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม จะเป็นการสร้างความเสมอภาคของโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการสาธารณะสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะบริการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีสุขภาวะที่ดี ได้แก่ การบริการด้านการศึกษา และบริการสาธารณสุข เช่น เร่งกำหนดมาตรฐานของประเทศเรื่องรูปแบบของแฟ้มเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (National Standard for Electronic File Format) ที่เป็นมาตรฐานเปิด เป็นสากลและมีหลักประกันการเข้าถึงโดยคนทุกกลุ่ม รวมถึงคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรม และจัดให้มีการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐอย่างแพร่หลาย และสอดคล้องกับความต้องการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของประชาชน

๒. (ร่าง) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ ๓) ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑

(ร่าง) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ ๓) ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) อย่างยั่งยืน ทั้งถึงและเท่าเทียม ด้วยความมั่นคงปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์หลัก ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านทุนมนุษย์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ICT ด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยในแต่ละยุทธศาสตร์มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีความคุ้มค่าและพอเพียง (Optimal Infrastructure) ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ด้วยความเท่าเทียมและเป็นธรรม (Inclusive) มีความน่าเชื่อถือ (Reliable) และมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม (Affordable) ซึ่งจะอำนวยความสะดวกให้ภาครัฐและภาคธุรกิจ ดำเนินการพัฒนาด้าน ICT ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในทุกชุมชนและท้องถิ่น และในภาพรวมจะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในการก้าวสู่เศรษฐกิจดิจิทัล รวมทั้ง การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่การรวมกลุ่มในภูมิภาคและในเวทีสากล

การพัฒนาด้าน ICT ภาครัฐ ด้วยยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การเป็นรัฐบาลที่ฉลาด (Smart Government) ที่ไร้ตะเข็บรอยต่อระหว่างหน่วยงาน (Seamless) ในการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์โดยเปิดเผย (Open) ทั้งในด้านข้อมูลข่าวสารและธุรกรรมต่างๆ ของรัฐด้วยความโปร่งใส และเป็นไปตามความคาดหวังของประชาชนและเอกชน (Anticipates) ในขณะเดียวกันก็พัฒนาช่องทางปฏิสัมพันธ์เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ซึ่งรัฐพร้อมเปิดโอกาสให้มีความร่วมมือกัน พัฒนากับภาคธุรกิจในรูปแบบของความร่วมมืกระหว่างรัฐและเอกชน (PPP)

การพัฒนาด้าน ICT ภาคธุรกิจเอกชน ด้วยยุทธศาสตร์ธุรกิจรุ่งเรืองสดใส (Vibrant Business) ในแนวทางนวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Creative) การปรับปรุงและยกระดับผลิตภาพ (Productive) และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green) ซึ่งรัฐจำเป็นต้องให้การส่งเสริมด้วยนโยบายและการสนับสนุนในรูปแบบของการอำนวยความสะดวก การให้สิทธิประโยชน์ และสิ่งจูงใจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาในเชิงนวัตกรรมด้าน ICT ในรูปแบบของ e-Business, e-Commerce และ ICT Industry เพื่อการแข่งขันในเวทีระดับภูมิภาคและสากล

ทั้งนี้ ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการบริการอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐ นับแต่ในเรื่องของการศึกษา สาธารณสุข สวัสดิการสังคม และการอำนวยความสะดวกทางธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องในวงจรของการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ พร้อมด้วยประโยชน์ที่จะได้รับการพัฒนาด้าน ICT ในภาคธุรกิจในรูปแบบของบริการ ICT และการประยุกต์ใช้ ICT ให้เกิดประโยชน์ต่อกิจกรรมและการดำเนินงาน (ICT-enabled Service) ซึ่งหมายถึง การผลิต การให้บริการ และการใช้ประโยชน์จาก ICT และ Internet เพื่อการทำธุรกิจ อุตสาหกรรมและการพาณิชย์ ซึ่งประโยชน์จากการพัฒนาด้าน ICT ทั้งของภาครัฐ และภาคเอกชน จะส่งผลให้มาตรฐานในการดำรงชีวิตของประชาชนในภาพรวมได้รับการยกระดับให้ดีขึ้น (Improve Living Standard) ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาด้าน ICT (Participatory) โดยเฉพาะบริการอิเล็กทรอนิกส์ของรัฐ เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศในแนวทาง ที่พอเพียง (Sufficient) โดยเฉพาะในบริบทที่มีความสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในวงกว้าง จะต้องดำเนินการให้ประชาชนในทุกภาคส่วน ใ้รู้เท่าทัน ICT และมีความเป็นมืออาชีพในสายวิชาชีพ ICT (Professional) ตามมาตรฐานสากล เพื่อให้สามารถพัฒนาและใช้ประโยชน์จาก ICT ในเชิงนวัตกรรม (Innovative)

๓. นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy)

นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy) เป็นนโยบายที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลในส่วนของการสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศอย่างจริงจัง ซึ่งจะ使得ทุกภาคส่วนมีเศรษฐกิจก้าวหน้าได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ทั้งด้านการผลิต และการค้าผลิตภัณฑ์ดิจิทัลโดยตรง

เป้าหมายของกรอบยุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประการที่หนึ่ง คือ การมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีขนาดเพียงพอและมีค่าบริการไม่สูงกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค ประการที่สอง คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตและการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุกคนทุกกลุ่ม ทุกท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ประการที่สาม คือ ภาคธุรกิจ สร้างผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ สร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้และผู้ทำงานในระบบเศรษฐกิจดิจิทัล และสิ่งสำคัญยิ่ง คือ พัฒนากำลังคน การวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม รวมทั้งระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางขับเคลื่อนกรอบยุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล (Hard Infrastructure)

ประเทศไทยจะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลต่อไปจนถึงเป้าหมายการครอบคลุมทุกพื้นที่ การมีขนาดที่พอเพียงกับการใช้งาน มีเสถียรภาพที่มั่นคง ในราคาที่เหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานไปสู่การต่อยอดกิจกรรมการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีประสิทธิภาพสูงสุด รัฐจะเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้โครงข่ายการสื่อสารครอบคลุมทั่วประเทศในระดับหมู่บ้าน มีขนาดเพียงพอต่อการใช้งาน มีเสถียรภาพในราคาที่เหมาะสม ทำให้ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารหรือ broadband ความเร็วสูงมีเสถียรภาพและมีราคาถูก (ร่วมกับจุดแข็งอื่นๆของประเทศ เช่น ระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศที่มีเสถียรภาพ ระบบตลาดที่ค่อนข้างเสรีสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ที่ตั้งของประเทศไทยที่อยู่ใจกลางภูมิภาค และแรงงานทักษะสูงของประเทศที่มีคุณภาพ) พร้อมให้บริการสำหรับธุรกิจต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทยทั้งในธุรกิจ ICT เอง (เช่น การมาตั้ง data center การให้บริการ Cloud Computing การมาร่วมทุนในธุรกิจโทรคมนาคม และซอฟต์แวร์แอปพลิเคชัน ฯลฯ) หรือธุรกิจอื่นๆที่ใช้ประโยชน์จากการสื่อสารที่มีคุณภาพในการเชื่อมต่อกับโลก

๒. การสร้างความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Soft Infrastructure)

รัฐจะเร่งทบทวน ปรับปรุง ยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลทุกฉบับ โดยมีกฎหมาย กฎระเบียบด้านการลงทุนและกำกับดูแลด้านโทรคมนาคม (และอินเทอร์เน็ต) ที่ทันสมัยเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย รวมถึงมีกฎหมาย กฎระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในเรื่องความมั่นคงปลอดภัยของระบบดิจิทัล และการคุ้มครองข้อมูลประเภทต่างๆ เป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นและสร้างบรรยากาศที่ดี เพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศ

๓. โครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการให้บริการ (Service Infrastructure)

นอกจากการพัฒนาประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานการให้บริการที่ครอบคลุม และมีมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมบริการผ่านระบบดิจิทัลต่างๆ ของทั้งภาครัฐ และเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพสูงมาก โดยมีต้นทุนต่ำกว่าเดิมมาก สิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไป ก็ คือ การส่งเสริมการให้บริการ รัฐจะเร่งยกระดับการให้บริการ e-Government โดยการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐผ่าน Platform ของรัฐ เน้นบริการพื้นฐานและบริการข้ามหน่วยงาน (รวมถึงการสร้างฐานข้อมูลกลาง ID แห่งชาติ และการจัดตั้ง ศูนย์กลางข้อมูลภาครัฐ) รวมถึงจัดเก็บเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐตามมาตรฐาน Open Data และผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนา Open Government Data เพื่ออำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงข้อมูล ผ่าน API และนำมาซึ่งการพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ เชิงนวัตกรรมจากภาครัฐและเอกชน

๔. การส่งเสริมและสนับสนุนดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ (Digital Economy Promotion)

รัฐบาลจะกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการสร้างระบบนิเวศดิจิทัลอย่างครบวงจร ที่มีผู้ประกอบการดิจิทัล (Digital Entrepreneur) เกิดใหม่จำนวนมาก และปรับเปลี่ยนวิธีการทำธุรกิจของผู้ประกอบการไทยในด้านต่างๆ (เน้น SME) จากการแข่งขันเชิงราคา (ถูก) ไปสู่การแข่งขันเชิงการสร้างคุณค่าของสินค้าและบริการ (Service Innovation) ที่ผู้บริโภคพอใจสูงสุด รัฐจะเพิ่มขีดความสามารถของภาคธุรกิจ ให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์/บริการด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการต่อยอดนวัตกรรม เช่น การตั้งศูนย์บริการ Digital Business Analytic ให้

ผู้ประกอบการ SME การตั้งกองทุนสนับสนุนธุรกิจดิจิทัล SMEs การสร้าง National APIs' Platform สำหรับ SMEs การขยายฐานการพัฒนา Service Platform ที่มีอยู่ให้รองรับบริการรูปแบบใหม่ รวมทั้งสร้าง Agile e-Marketplace บนระบบ Cloud Computing ที่มีความทันสมัยและสะดวกในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางธุรกิจ (Business Process) เพื่อส่งเสริมธุรกิจไทย โดยเฉพาะ ในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กตลอดจนการสร้างให้เกิดธุรกิจใหม่ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๕. ดิจิทัลเพื่อสังคมและทรัพยากรความรู้ (Digital Society)

ดิจิทัลเพื่อสังคมและทรัพยากรความรู้ (Digital Society) คือ การพัฒนาสังคมดิจิทัลที่มีคุณภาพ ด้วยการพัฒนาข้อมูลข่าวสาร และบริการของรัฐต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อคนทุกระดับ คำนึงถึงผู้ด้อยโอกาสให้สามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา อย่างทั่วถึง เท่าเทียมกันผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งประเทศไทยมีคลังทรัพยากรสารสนเทศเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และองค์ความรู้ของประเทศในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและสามารถเรียกข้อมูลมาใช้หรือนำไปวิเคราะห์ ต่อยอดได้อย่างสะดวกง่ายดาย ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

๔. แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑

แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๑ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ มีเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องและรองรับต่อเนื่องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ โดยแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติดังกล่าว มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้

วิสัยทัศน์ คือ “การบริหารงานยุติธรรมที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล สร้างความเป็นธรรม และประชาชนพึงพอใจ”

พันธกิจ ได้แก่ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานยุติธรรมที่มีมาตรฐาน และมีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง เสมอภาคและเป็นธรรม ส่งเสริมการพัฒนาองค์กรและบุคลากรในงานยุติธรรม รวมทั้งสนับสนุน การศึกษาวิจัยและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน ประสานและบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานยุติธรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนางานยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

เป้าหมาย เพื่อให้การบริการประชาชนของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเป็นไป ด้วยความสะดวก รวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายเหมาะสม ประชาชนสามารถเข้าถึงการให้บริการของ หน่วยงานยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียม หน่วยงานยุติธรรมมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็น ธรรม ปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลลดลงโดยมียุทธศาสตร์รองรับ ๕ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาประสิทธิภาพระบบการให้บริการประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกและการมีส่วนร่วมในงาน ยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาบุคลากรและสร้างองค์ความรู้ในงานยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การขับเคลื่อนและบูรณาการการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ทั้งนี้ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาประสิทธิภาพระบบการให้บริการประชาชน มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีระบบการทำงานที่ทันสมัย สามารถให้บริการประชาชนได้ทั่วถึงสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องและเสียค่าใช้จ่ายน้อย โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการทำงาน เช่น การจัดทำสำนักงานสมัยใหม่ (Office Automation) ระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ระบบ Video Conference ในการประสานงาน ประชุมและให้บริการประชาชน เป็นต้น

๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ

๕.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นกฎหมายที่รับรองสิทธิการรับรู้ข้อมูลของประชาชน โดยกำหนดสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของราชการ กำหนดหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีหลัก ๓ ประการ คือ ประการที่ ๑ ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ เพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐให้เป็นไปอย่างโปร่งใส ประการที่ ๒ สิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับการรับรอง เช่น สิทธิในการตรวจสอบข้อมูล สิทธิในการขอสำเนา ประการที่ ๓ ข้อมูลข่าวสารของราชการเกือบทั้งหมดสามารถเปิดเผยได้ ภายใต้หลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” โดยข้อยกเว้นจะมีได้เฉพาะกรณีที่มีกฎหมายกำหนดว่าไม่ต้องเปิดเผยเท่านั้น จะเห็นได้ว่าโดยหลักการแล้ว ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในการครอบครองดูแลของหน่วยงานของรัฐจะนำออกไปเปิดเผยโดยเจ้าของข้อมูลไม่ยินยอมไม่ได้ และคำยินยอมต้องทำเป็นหนังสือ นั้น มีข้อยกเว้น ให้สามารถเปิดเผยได้ในกรณีที่เปิดเผยต่อเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าจะเป็นคดีประเภทใดก็ตาม ตามมาตรา ๒๔ (๖) และสามารถเปิดเผยต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว ตามมาตรา ๒๔ (๘)

๕.๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐

กฎหมายนี้เป็นการคุ้มครองความถูกต้องในเนื้อหาข้อมูลคอมพิวเตอร์และการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ในแง่ที่ห้ามบุคคลใดแต่งเติมหรือแสดงข้อมูลเท็จในระบบคอมพิวเตอร์ นอกจากนั้นยังบอกเป็นนัยให้ผู้ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ (Administrator) วางมาตรการป้องกันตามสมควรเพื่อให้ได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายนี้อย่างเต็มที่ หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะเผยแพร่ข้อมูลประเภทที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ ควรอยู่ในลักษณะของประกาศหรือหน้าเว็บ ซึ่งผู้เข้าถึงได้โดยไม่ต้องดำเนินการใดเป็นพิเศษ นอกจาก เปิดหน้าเว็บที่ต้องการ แต่เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องข้อมูลเท็จหรือข้อมูลที่อาจก่อความเสียหาย ผู้ที่สามารถบันทึกข้อมูลลงในหน้าเว็บประกาศควรเป็นเจ้าหน้าที่เฉพาะและมีการตรวจทานเนื้อหาข้อมูลอยู่เสมอ ส่วนข้อมูลที่มีผู้มีส่วนได้เสียสามารถบันทึกเองได้และผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าถึงได้ ควรกำหนดมาตรการเข้าถึง เช่น การใช้รหัสผ่านของเฉพาะบุคคลและให้มีการลงทะเบียนของบุคคลดังกล่าวไว้ในระบบก่อน หรือเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกยิ่งขึ้น หน่วยงานในโครงการอาจเสนอให้ออกชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านให้แก่บุคคลที่มาติดต่อกับหน่วยงาน เพื่อสามารถเข้าถึงและบันทึกข้อมูลของตัวเองในระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานได้

๕.๓ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๑

พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อรองรับตราประทับอิเล็กทรอนิกส์ และบทบัญญัติที่กำหนดให้สามารถนำเอกสารของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาให้แทนต้นฉบับหรือเป็นพยานหลักฐานในศาลได้ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ มีเจตนารมณ์เพื่อรองรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้เทียบเท่ากับการทำหนังสือ เพื่อรองรับวิธีการส่งและรับข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การรองรับผลทางกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ออกทางข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และห้ามปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในฐานะพยานหลักฐานทั้งในคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีอื่นใด เพื่อเป็นการส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีความน่าเชื่อถือและมีผลในทางกฎหมายเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการทำอยู่เดิม

๕.๔ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยวิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๕๓ (บังคับใช้เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔)

พระราชกฤษฎีกานี้กล่าวถึงวิธีการแบบปลอดภัยในการดำเนินการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับเคร่งครัด ระดับกลาง และระดับพื้นฐาน รวมถึงความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ จากการเข้าถึง ใช้ เปิดเผย ชัดขวาง เปลี่ยนแปลงแก้ไข ทำให้สูญหาย ถูกทำลาย หรือล่วงรู้โดย มิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วย ความมั่นคงปลอดภัยด้านการบริหาร ด้านกายภาพ การรักษาความลับ การรักษาความครบถ้วน การรักษาสภาพความพร้อม และโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ เป็นส่วนสำคัญกฎหมายหนึ่งในการทำให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นไปได้อย่างปลอดภัย และยังเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

๕.๕ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

พระราชบัญญัตินี้ ได้มีผลบังคับใช้แล้วเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘ โดยมีหลักการและเหตุผล คือ ปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตจำนวนมาก การประกอบกิจการของประชาชน จะต้องขออนุญาตจากส่วนราชการหลายแห่ง อีกทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตบางฉบับ ไม่ได้กำหนดระยะเวลา เอกสารและหลักฐานที่จำเป็น รวมถึงขั้นตอนในการพิจารณาไว้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการยื่นคำขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ดังนั้น จึงควรมีกฎหมายกลางที่จะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม เพื่อรับคำร้องและศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการขออนุญาต ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ดังนั้น ส่วนราชการที่รับคำขอ จะต้องพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จโดยเร็ว จะอ้างว่า หลักฐานไม่ครบถ้วนแล้วปฏิเสธ หรือคืนคำขอไม่ได้ ทั้งนี้ ส่วนราชการจะต้องจัดทำคู่มือให้ชัดเจนว่าประชาชนจะต้องดำเนินการอย่างไร และให้สำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาจัดตั้งศูนย์รับคำขอไว้ และให้เจ้าหน้าที่สำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่หากมีการดำเนินการล่าช้า กว่าที่กฎหมายกำหนด ให้ดำเนินการทางวินัยอย่างจริงจัง

ทั้งนี้ ประโยชน์ของ พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ จะช่วยอำนวยความสะดวก ประหยัดเวลาและลดค่าใช้จ่ายของประชาชน ลดความยุ่งยากซับซ้อนและลดระยะเวลาในการติดต่อราชการ ซึ่งเป็นการลดเงื่อนไขที่นำไปสู่การเรียกรับสินบนของข้าราชการ จากประชาชน พ่อค้า นักธุรกิจ ลดเงื่อนไขที่สร้างความไม่เท่าเทียมในการแข่งขันทางการค้า ช่วยให้สามารถใช้ศักยภาพของระบบสารสนเทศที่รัฐได้ลงทุนไปแล้วในรอบ ๓-๔ ปีที่ผ่านมาประมาณ ๔ พันล้านบาท ได้อย่างคุ้มค่า และสร้างความน่าเชื่อถือในการติดต่อลงทุนให้กับนักลงทุนต่างชาติ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แม้ว่าในมาตรา ๕ (๒) และ (๓) ของกฎหมาย มิให้ใช้บังคับแก่ การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ และการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แต่หากหน่วยงานอื่นๆ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อประกอบการตัดสินใจออกใบอนุญาตแก่ประชาชนและให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ก็ต้องควรมีระบบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างรวดเร็ว เช่น การขออนุญาตทำใบขับขี่สาธารณะกับกรมการขนส่งทางบก ก็จะต้องตรวจสอบประวัติการกระทำผิดของผู้ขออนุญาตก่อนกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกรมราชทัณฑ์ เป็นต้น

๕.๖ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.

พระราชบัญญัตินี้ กำหนดความรับผิดชอบต่อการรักษาข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และเพื่อให้เป็นมาตรการคุ้มครองจากการละเมิด และแสวงหาประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลโดยมิชอบ กำหนดหลักเกณฑ์การขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดให้มีการแจ้งวัตถุประสงค์เพื่อขอความยินยอม และจะต้องเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลฯ ตามวัตถุประสงค์นั้น เว้นแต่จะได้แจ้งวัตถุประสงค์ใหม่และได้รับความยินยอมแล้ว หรือได้รับยกเว้นตามกฎหมาย กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ห้ามเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลที่มีลักษณะเป็นข้อมูลต้องห้าม (ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ข้อมูลที่อาจเป็นผลร้ายทำให้เสียชื่อเสียง) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้และการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือ รวมทั้งกำหนดข้อยกเว้นดังกล่าว กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บรักษา และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคล โดยกำหนดให้มีระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ข้อมูลส่วนบุคคล การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนบุคคล กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีปฏิบัติของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเชิงธุรกิจหรือการพาณิชย์

เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้เป็นเพียงร่างอยู่ระหว่างการเสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของเอกชน จึงยังไม่มีสภาพบังคับ แต่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรออกระเบียบภายใน รวมทั้งการคำนึงถึงการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ประชาชน

๖. ประสบการณ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้

ด้วยรัฐบาลมีนโยบายผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐต่างๆ พัฒนาระบบงานเข้าสู่การบริหารงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้นโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์หรือ e-Government เพื่อให้การทำงานของหน่วยงานราชการและการให้บริการประชาชนเกิดความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการพัฒนากระบวนการไปสู่ e-Government นั้น การสร้างการเชื่อมโยงเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลของระบบงานแบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการบูรณาการเชื่อมโยงเพื่อการแลกเปลี่ยนและใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ปัจจุบัน แต่ละหน่วยงานได้เริ่มดำเนินการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่ต้องใช้ข้อมูลร่วมกัน สามารถรวบรวมได้ดังนี้

๖.๑ การพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน โดยกรมศุลกากร

แนวความคิดพัฒนาระบบ NSW ของประเทศไทยพัฒนาตามกรอบแนวคิดขององค์การสหประชาชาติ องค์การศุลกากรโลกและความตกลง ASEAN สำหรับการจัดตั้ง ASEAN Single Window ภายใต้กรอบความร่วมมือของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ภายในปี ๒๕๕๘

ระบบ National Single Window (NSW) เป็นระบบการบริการเชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจ (G2G, G2B และ B2B) สำหรับการนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์ รองรับ การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศในภูมิภาคอื่นๆ ซึ่งเป็นระบบบริการแบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติ ควบคู่ไปกับการปฏิรูปกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ และการลดรูปเอกสาร โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการ (เช่น ผู้ประกอบการนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์) สามารถทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานภาครัฐ และภาคธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์แบบปลอดภัยและไร้เอกสาร เช่น การจัดเตรียมข้อมูลเพียงครั้งเดียวในการขอใบอนุญาตและใบรับรองทางอิเล็กทรอนิกส์ และการปฏิบัติพิธีการศุลกากร ใบขนสินค้าและชำระค่าภาษีอากรแบบอัตโนมัติ การใช้ข้อมูลร่วมกันกับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตและใบรับรองระหว่างหน่วยงานภาครัฐภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยผู้ให้บริการทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจ สามารถติดตามผลในทุกๆ ขั้นตอนของการดำเนินงานนำเข้า ส่งออกและการอนุมัติต่างๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ (e-Tracking) ทุกวันและตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมง

องค์ประกอบหลักของการพัฒนาระบบ NSW ของประเทศไทย ประกอบด้วย

๑. ศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์ รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศในภูมิภาคอื่นๆ

๒. การพัฒนามาตรฐานข้อมูลของประเทศ สำหรับการเชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์หน่วยงานภาครัฐและภาคธุรกิจ รวมถึงมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศในภูมิภาคอื่นๆ

๓. กลไกกำกับดูแล กำหนดราคา และการประกันคุณภาพการบริการระบบ NSW ของประเทศ

๔. ระบบทะเบียนหน่วยงานออกใบอนุญาตและใบรับรองต่างๆ ภายในประเทศไทย ประมาณ ๓๕ หน่วยงาน

๕. ระบบทะเบียนผู้ใช้บริการภาครัฐกิจภายในประเทศไทยประมาณ ๑๒๕,๐๐๐ บริษัท

๖. โครงสร้างพื้นฐานระบบ National Single Window มาตรฐานทางเทคนิคและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๗. การบริการขอและออกใบอนุญาตและใบรับรองทางอิเล็กทรอนิกส์แบบปลอดภัยสำหรับส่วนราชการที่ไม่มีระบบของตนเอง

๘. การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐไทยกับหน่วยงานในต่างประเทศ เช่น กรมศุลกากร กรมวิสาหกิจ กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าต่างประเทศ กรมป่าไม้ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๙. การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐไทยและภาครัฐต่างประเทศ (เป็นทางเลือกหนึ่งของภาครัฐกิจ)

ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อระบบ NSW พัฒนาเป็นระบบที่สมบูรณ์

๑. ลดภาระในการกรอกข้อมูลซ้ำซ้อนของผู้เกี่ยวข้อง โดยสามารถกรอกข้อมูลเพียงชุดเดียวแล้วสามารถส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทางอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติ รวมถึงการใช้ข้อมูลร่วมกันทั้งหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศ

๒. ลดระยะเวลาการให้บริการของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออก

๓. ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการในกระบวนการนำเข้าและส่งออกในภาพรวมของประเทศได้ประมาณ ๘๒,๐๐๐ – ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี (เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายระบบเอกสาร)

๖.๒ การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

โครงการสนับสนุนการเชื่อมโยงระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ ตามมาตรฐาน TH e-GIF Electronic Correspondence Management Services (e-CMS version 2.0 on Cloud) เป็นโครงการที่ดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้เกิดการขยายผลการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ทุกหน่วยงานของรัฐใช้เป็นมาตรฐานร่วมกัน ทำให้สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้ รวมถึงเพื่อเป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลตามแนวทางรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อ ๘. เร่งรัดการบูรณาการ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้การดำเนินการของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์สัมฤทธิ์ผลด้วยความรวดเร็ว สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการขยายผลการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณฯ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการแลกเปลี่ยนข้อมูล จนปัจจุบันได้พัฒนาไปสู่มาตรฐาน e-CMS (Electronic Correspondence Management Services) version 2.0 on Cloud มีหน่วยงานที่สามารถรับส่งข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณฯ บนเทคโนโลยี e-CMS version 2.0 on Cloud ได้แล้วอย่างมีประสิทธิภาพ และยังคงขยายผลออกไปสู่หน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่มีความสนใจเข้าร่วมเชื่อมโยงระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานได้ตามกรอบข้อกำหนด TH e-GIF ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสาร ภายใต้มาตรฐานและสิ่งแวดล้อมของการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ e-CMS version 2.0 on Cloud โดยปราศจากข้อจำกัดทางเทคโนโลยีในการพัฒนาระบบงานที่แตกต่างกัน โดยมีเป้าหมาย ๓ ด้านคือ

เป้าหมายที่ ๑ หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมโครงการ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ ๒ ขยายผลการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานทั้งระดับกระทรวง และระดับกรม และนำไปสู่การเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคต่อไป

เป้าหมายที่ ๓ ผลักดันให้เกิดการรับ-ส่งระหว่างหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น

การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ใช้เครือข่าย GIN (Government Information Network) สำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงาน ใช้ Web Service สำหรับบริหารจัดการการรับ-ส่ง ตามคำร้องขอจากระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรับ-ส่งรายการข้อมูล XML ตามชุดข้อมูลมาตรฐานที่กำหนดให้ใช้ในการเชื่อมโยง โดยที่ไม่มีข้อจำกัดในแง่ของเทคโนโลยีที่แตกต่างกันของผู้พัฒนาระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน โดยระบบ e-CMS จะถูกวางอยู่บน Cloud ของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เพื่อลดภาระในการจัดหาครุภัณฑ์ที่ใช้สำหรับติดตั้ง e-CMS ของแต่ละหน่วยงาน และทำให้การทำงานเป็นแบบรวมศูนย์ ง่ายต่อการจัดการและดูแล ข้อมูลของหนังสือราชการจากระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในรูปแบบ XML ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐานที่แนะนำไว้ใน Th e-GIF ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ยังมีระบบ Monitor สำหรับผู้ใช้งานติดตามสถานะหนังสือราชการของหน่วยงาน และออกรายงานปริมาณการรับ-ส่งหนังสือของหน่วยงานทั้งหมดที่ถูกส่งผ่านระบบ e-CMS

บทที่ ๔
สถาปัตยกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลกระบวนการยุติธรรม

จากแนวคิดและนโยบายต่างๆ ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงประสบการณ์ในการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานหรือ National Single Window โดยกรมศุลกากร สามารถนำมากำหนดรูปแบบสถาปัตยกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงและส่งผ่านระบบข้อมูลของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในอนาคต โดยพัฒนาต่อยอดจากระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอยู่แล้ว ให้มีขีดความสามารถและมีศักยภาพเพิ่มมากขึ้น ให้เป็นระบบให้บริการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล และส่งผ่านระบบข้อมูลหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในรูปแบบ Web Service

๑. การวิเคราะห์ทางเลือกของสถาปัตยกรรมการเชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูล

แนวโน้มเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและกำลังเป็นที่ยอมรับในปัจจุบันและอนาคต คือ การปรับเปลี่ยนการให้บริการข้อมูลตามรูปแบบสถาปัตยกรรมที่เรียกว่า Web Service โดยจะมีระบบซอฟต์แวร์ที่ออกแบบมา เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ ผ่านระบบเครือข่ายและมีภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ คือ XML ลักษณะการให้บริการหรืออินเทอร์เฟซของ Web Service จะถูกเรียกใช้งานจาก Application อื่นๆ ซึ่งการให้บริการจะมีเอกสารที่อธิบายคุณสมบัติของบริการกำกับไว้ โดยภาษาที่ถูกใช้เป็นส่วนในการแลกเปลี่ยนคือ XML ทำให้เราสามารถเรียกใช้ Component ในระบบหรือ Platform ใดๆ ก็ได้ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อันเป็นช่องทางที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกในการติดต่อสื่อสารและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน

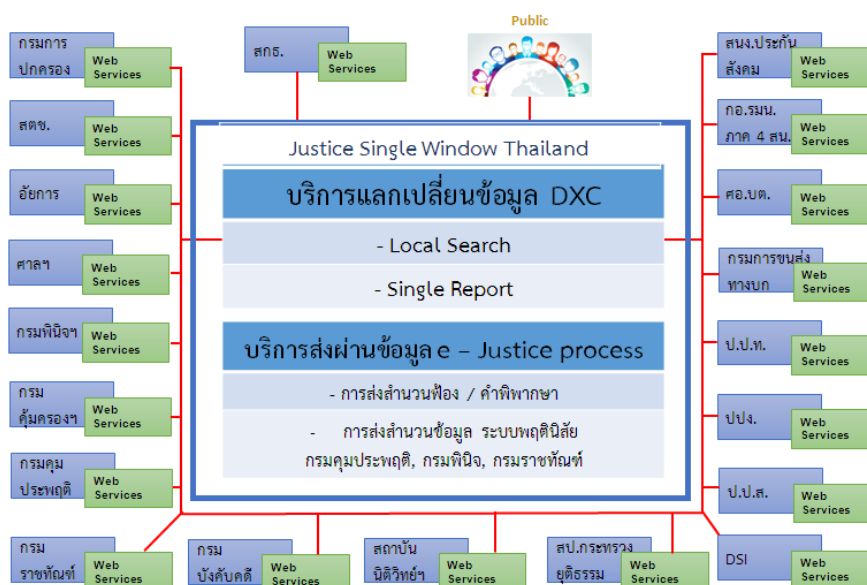
๒. แนวทางการปรับปรุงระบบบริการข้อมูล

ที่ผ่านมาศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานโดยสามารถสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานตามฟิลด์ข้อมูลที่มีการอนุญาต ดังนั้นการปรับเปลี่ยนการพัฒนาคือต่อยอดจากเดิมที่หน่วยงานแชร์ข้อมูลโดยการเรียกดูได้อย่างเดียว เป็นการส่งผ่านระบบข้อมูลในรูปแบบ Web Service โดยมีบริการเพิ่มในการส่งผ่านระบบข้อมูลให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้ โดยหน่วยงานต้องมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการรองรับรูปแบบสถาปัตยกรรมดังกล่าว ซึ่งเป็นแนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด

โดยแนวคิดนี้ หน่วยงานสามารถใช้บริการผ่านช่องทางของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ซึ่งจะถูกผนวกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์แบบเบ็ดเสร็จหรือ National Single Window on Justice (NSWJ) โดยที่ระบบใหม่จะเป็นผู้ดูแลในเรื่องการบริหารจัดการ และระบบรักษาความปลอดภัย และให้บริการหน่วยงานที่จะส่งผ่านข้อมูลระหว่างกันเองหรือหลายๆหน่วยงาน ในกรณีที่หน่วยงานมีความพร้อมและมีข้อตกลงร่วมกัน

ประโยชน์ คือ ลดความซ้ำซ้อนและค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ ช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศจาก Application ที่ต่างกัน ให้เป็นไปโดยง่าย สามารถเรียกใช้ Service จากภายในองค์กรเองหรือจากภายนอกองค์กร สามารถเพิ่มศักยภาพในการทำงานขององค์กร และสามารถใช้งานร่วมกับ Web Application ต่างๆ

ภาพที่ ๔-๑ ภาพแสดงรูปแบบการให้บริการและสถาปัตยกรรมของ Web Service

๓. หลักการทำงานของ Web Service

ประกอบไปด้วยมาตรฐานหลัก ๔ อย่าง ดังนี้

๑. XML (Extensible Markup Language) เป็นภาษามาตรฐานที่ทุกระบบสนับสนุน ทำให้ข้อมูลที่มีโครงสร้างของภาษา XML จะถูกนำไปประมวลผลต่ออย่างอัตโนมัติได้อย่างง่ายดาย ภาษา XML จึงถูกนำมาใช้เป็นภาษามาตรฐานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลของ Web Service

๒. SOAP (Simple Object Access Protocol) เป็นมาตรฐานของเทคโนโลยี Distributed Objects โดยทำหน้าที่ส่งข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ในรูปแบบของ XML ทำให้เรียกใช้งานโปรแกรมข้ามระบบผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้

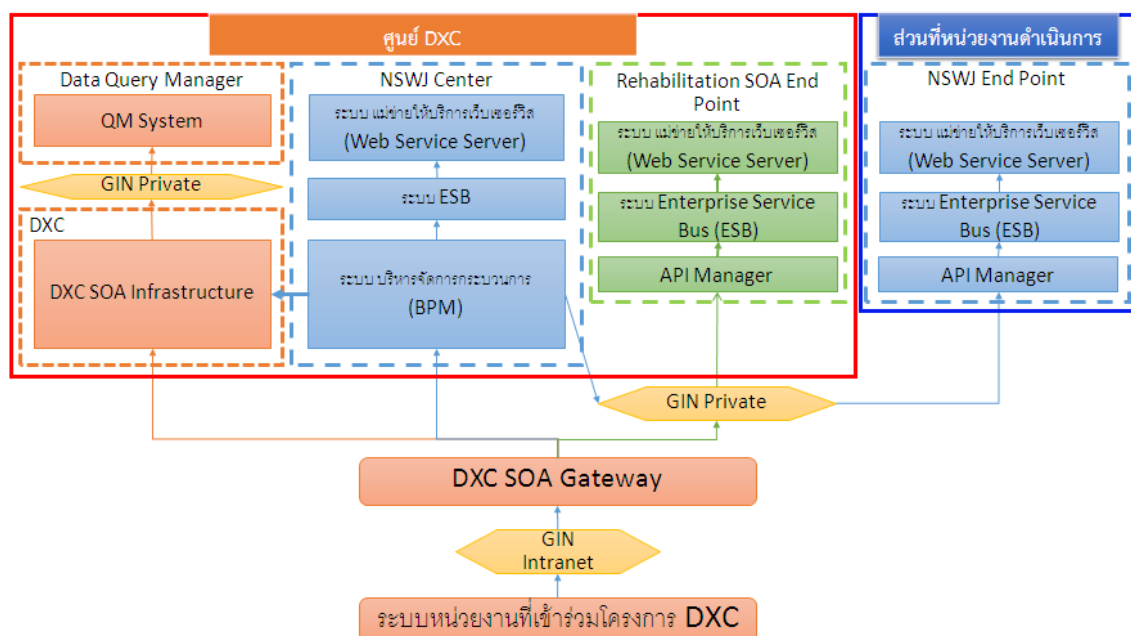
๓. WSDL (Web Services Description Language) เป็นภาษามาตรฐานที่ใช้สำหรับอธิบายการใช้งานโปรแกรมที่เปิดให้บริการ ซึ่งเขียนขึ้นตามแบบมาตรฐาน XML ดังนั้น WSDL จึงเป็นเสมือนคู่มือให้กับระบบ เพื่อเรียนรู้วิธีการเรียกใช้งาน Web Service

๔. UDDI (Universal Description, Discovery and Integration) เป็นระบบมาตรฐานในการอธิบายและค้นหา Web Service โดยเป็นตัวกลางให้ Provider มาลงทะเบียนไว้โดยใช้ไฟล์ WSDL บอกรายละเอียดของหน่วยงานและบริการที่มีให้ ทำให้ Requestor สามารถค้นหาและทราบว่าหน่วยงานมีบริการอะไรบ้าง สามารถติดต่อขอดำเนินธุรกิจการค้ากับบริษัทได้โดยอัตโนมัติผ่านทาง Web Service

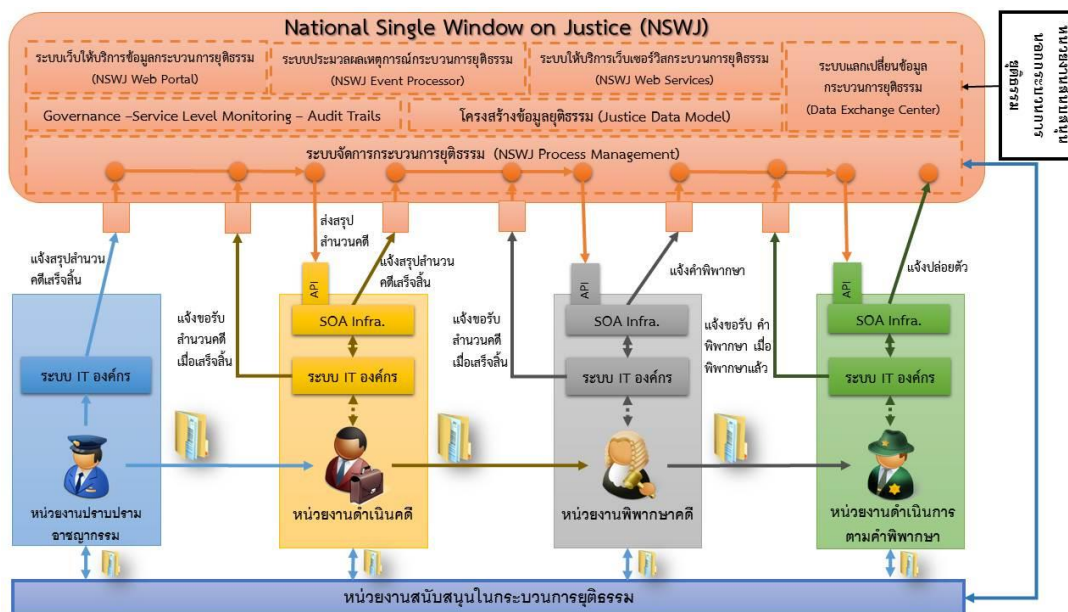
๔. วิธีการและขั้นตอนในการพัฒนา

ช่องทางการให้บริการโดยผ่านศูนย์ DXC ที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง ในการส่งผ่านข้อมูลด้วยรูปแบบ Web Service ซึ่งศูนย์ DXC ยังคงให้บริการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ ตามสถาปัตยกรรมแบบ SOA ที่มีหน่วยงานร่วมแชร์ข้อมูล ปรากฏตามภาพในส่วนแรก ของศูนย์ DXC ที่มีการให้บริการจาก Data Query Manager และส่วนที่สองการให้บริการต่อยอดเป็น NSWJ Center ในรูปแบบ Web Service ที่มีกระบวนการจัดการระบบให้กับหน่วยงาน มีระบบ ESB เป็นระบบศูนย์การให้บริการเว็บเซอร์วิส และระบบการส่งผ่านข้อมูล รวมทั้งระบบรักษาความปลอดภัย และส่วน Rehabilitation SOA End Point ให้กับหน่วยงานปรากฏตามภาพ โดยใช้เครือข่ายภาครัฐ GIN เป็นเครือข่ายหลักในการเชื่อมโยงข้อมูล

สำหรับหน่วยงาน ต้องมีระบบรองรับบริการแบบเว็บเซอร์วิส และมีระบบบริหารจัดการของตนเองปรากฏตามภาพในส่วน NSWJ End Point

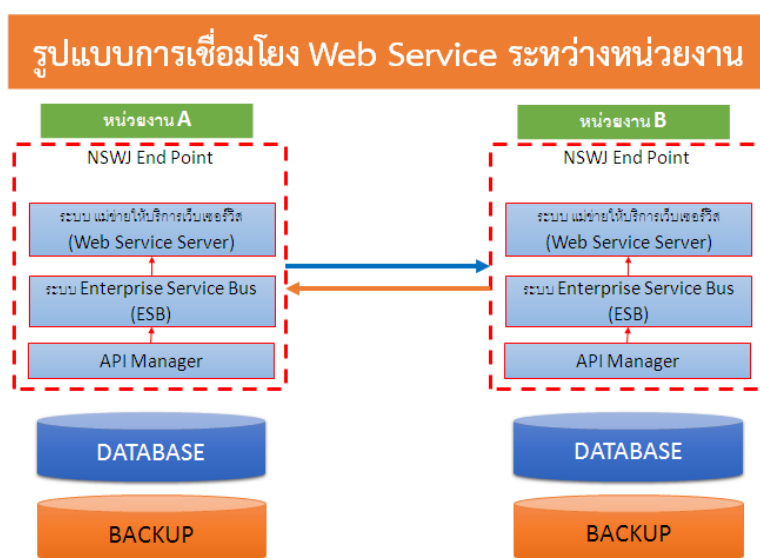
ภาพที่ ๔-๒ ภาพแสดงแผนผัง (Flow chart) การให้บริการสารสนเทศผ่านศูนย์ DXC

ภาพที่ ๔-๓ ภาพแสดง Work Flow การทำงานของบริการ
แบบ National Single Window on Justice (NSWJ)

สภาพปัญหา/อุปสรรค

จากการวิเคราะห์และแนวโน้มเทคโนโลยี ประกอบกับความต้องการและความสามารถของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานต่างๆ หลายหน่วยงานยังไม่พร้อมในการปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของตนเองให้รองรับกับสถาปัตยกรรมแบบ Web Service ทำให้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศฉบับนี้ต้องมีแนวทางการปรับปรุงระบบเทคโนโลยีของหน่วยงานให้พร้อมในการเชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลกระบวนการยุติธรรม ตามสถาปัตยกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศแบบ Web Service ดังนี้

ภาพที่ ๔-๔ ภาพแสดงรูปแบบการเชื่อมโยง Web Service ระหว่างหน่วยงาน

๑. หน่วยงานต้องมีบริการที่สามารถรองรับการติดต่อขอรับบริการจากซอฟต์แวร์ของระบบอื่นๆของหน่วยงานเอง รวมทั้งบริการใหม่ทางระบบสารสนเทศที่อาจเพิ่มขึ้นในกระบวนการยุติธรรมระหว่างหน่วยงาน อาจใช้แนวคิดสถาปัตยกรรมการให้บริการ (Service Oriented Architecture) ประกอบการใช้เว็บเซอร์วิสผ่านเครื่องจัดการข้อร้องหรือจะผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายของหน่วยงานก็ได้ แต่ต้องมีการคำนึงถึงภาระงานที่อาจเกิดขึ้นและต้องมีกลไกจัดการกับปัญหานี้

๒. หน่วยงานต้องสร้างและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์และบูรณาการระบบฐานข้อมูล เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานอื่นอย่างถูกต้องเป็นปัจจุบัน (Up to date) โดยจำเป็นต้องจัดหาเครื่องในการให้บริการที่มีขีดความสามารถสูงขึ้น และต้องพัฒนาซอฟต์แวร์ให้รองรับการปฏิบัติหน้าที่ การบันทึกข้อมูลเข้าในระบบ และการมีความพร้อมในการให้บริการ โดยใช้แนวคิดการบูรณาการข้อมูลจากระบบงานสารสนเทศหลายระบบของหน่วยงานไว้แหล่งเดียวกัน

๓. หน่วยงานต้องเพิ่มความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของเครือข่ายโดยการจัดการระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยตามมาตรฐาน การเพิ่มช่องทางการสื่อสารข้อมูลสำรองเพื่อใช้กรณีเหตุฉุกเฉิน จากปัจจุบันที่การเชื่อมต่อเครือข่ายของหน่วยงานต่างๆ ใช้การติดต่อผ่านเครือข่ายให้บริการภาครัฐ และเป็นการต่อเชื่อมผ่านระบบ ADSL หรือ Fiber Optic เพียงอย่างเดียว ควรพิจารณาช่องทางการสื่อสารข้อมูลสำรองในรูปอื่นและให้ใช้หลายผู้ให้บริการเสริมกับระบบเดิมด้วย

๔. หน่วยงานอาจเลือกใช้ช่องทางของหน่วยงานกลาง ที่เป็นอีกช่องทางในการให้บริการสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมที่มีระบบบริหารจัดการกระบวนการและระบบรักษาความมั่นคงภัยไว้รองรับ เพื่อใช้ประมวลผลข้อมูลกระบวนการยุติธรรมเพื่อการบริหารภาพรวมของกระบวนการยุติธรรม เป็นเครื่องมือในการประสานการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ทั้งหมดเข้าด้วยกัน ซึ่งรวมถึงการประมวลผลเชิงสถิติของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และอาจพิจารณาเพิ่มการให้บริการเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ เช่น ด้านการสำรองข้อมูลหรือสำรองด้านให้บริการของหน่วยงานอื่นได้ด้วย

๕. หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมควรเริ่มปรับสถาปัตยกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นมาตรฐาน เช่น ใช้แนวคิดสถาปัตยกรรมองค์กรของรัฐ (Government Enterprise Architecture) ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นองค์ประกอบสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างรอบด้าน และสามารถบริหารจัดการการใช้และการพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถนำมาใช้ในการเชื่อมต่อบูรณาการข้อมูลและบริการสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเหมาะสม ในการนี้จะต้องมีหน่วยงานเจ้าภาพซึ่งทำหน้าที่สร้างแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศองค์กรที่ใช้กับหน่วยงานรัฐบาล หรือสำหรับหน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรม และนำเสนอให้หน่วยงานระดับควบคุมนโยบายพิจารณาและกระตุ้นให้หน่วยงานต่างๆ นำไปใช้ต่อไป

๖. ใช้ทรัพยากรและบริการต่างๆที่มีอยู่ของภาครัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุดในด้าน Network, Security เพื่อให้มีทิศทางสอดคล้องเป็นไปในทางเดียวกัน

บทที่ ๕

เป้าประสงค์และยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

จากการทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๕๕ การประเมินศักยภาพและสถานภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม นโยบายและทิศทางการพัฒนาที่เอื้ออำนวยต่อเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม และการกำหนดสถาปัตยกรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนและส่งผ่านระบบข้อมูลในกระบวนการยุติธรรม สามารถนำมาสังเคราะห์เนื้อหาสาระ เพื่อกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและยุทธศาสตร์การดำเนินงานของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ ได้ดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้กระบวนการยุติธรรมรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม

พันธกิจ

เพื่อให้การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมในช่วงแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีพันธกิจที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

พันธกิจด้านที่ ๑ พัฒนาและวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมของสังคมไทยและสากล

พันธกิจด้านที่ ๒ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของรากฐานการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

พันธกิจด้านที่ ๓ พัฒนาการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

พันธกิจด้านที่ ๔ พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมายหลัก

เป้าหมายหลักของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ ในระยะสี่ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๒) ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนดไว้ ได้แก่

เป้าหมายที่ ๑ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้น ทั้งด้านคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุน ด้านระบบเครือข่าย ด้านระบบฐานข้อมูล และด้านบุคลากร โดยมีคะแนนระดับความพร้อมไม่ต่ำกว่า ๓.๕ ตามเกณฑ์มาตรฐานของการประเมิน

เป้าหมายที่ ๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม สามารถดำเนินการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือส่งผ่านระบบข้อมูลระหว่างกันได้แบบอัตโนมัติตามมาตรฐานสากล (Web Service)

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย เสียค่าใช้จ่ายน้อย มีความเชื่อมั่นและยอมรับประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมากขึ้น

ยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงาน

เพื่อให้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม สามารถบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ เกิดการเชื่อมโยงและสนับสนุนซึ่งกันและกัน จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงาน รวม ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับคุณภาพความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

๑. สภาพปัญหาและความจำเป็น

๑.๑ จากการประเมินศักยภาพความพร้อมของหน่วยงานต่างๆ พบว่าหลายหน่วยงานยังขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือสนับสนุน จึงทำให้ไม่พร้อมที่จะเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆได้

๑.๒ ข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหลายหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ยังขาดความถูกต้องและครบถ้วน

๑.๓ หน่วยงานไม่สนับสนุนและผลักดันงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อยกระดับศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑.๔ ระบบโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังให้บริการได้ไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ ทุกส่วนงาน หรือไม่รองรับการบริการแก่หน่วยงานอื่นๆ

๒. เป้าหมาย

๒.๑ หน่วยงานมีความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการ

๒.๒ กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม

๒.๓ ข้อมูลในระบบสารสนเทศมีความถูกต้องและครบถ้วนยิ่งขึ้น

๒.๔ ผลักดันให้มีการใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีเครือข่ายและการจัดการทรัพยากรแบบกลุ่มเมฆ (Cloud Computing)

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือสนับสนุนและการใช้งานเครือข่ายภาครัฐและการจัดการทรัพยากรแบบกลุ่มเมฆให้เพียงพอต่อความต้องการของแต่ละหน่วยงาน

๓.๒ ปรับปรุงการทำงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีผลกระทบสูงให้มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการให้บริการแก่หน่วยงานอื่นด้วย

๓.๓ ผลักดันและสนับสนุนด้านงบประมาณแก่หน่วยงานหลัก ให้มีศักยภาพและความพร้อมในการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ

๓.๔ พัฒนาความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล โดยเริ่มจากข้อมูลปัจจุบัน แล้วค่อยปรับปรุงย้อนหลังเมื่อสามารถกระทำได้

๔. เงื่อนไขความสำเร็จ

๔.๑ ผู้บริหารต้องเห็นประโยชน์และความสำคัญของการสนับสนุนการยกระดับความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลการดำเนินการ จะต้องคำนึงถึง

ประโยชน์ร่วมกันของหน่วยงานที่เข้าร่วมในการให้บริการแก่ประชาชน หรือการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานในกระบวนการยุติธรรม

๔.๒ การประเมินและพัฒนาความพร้อมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๕. ดัชนีชี้วัด

๕.๑ รายงานการปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๒ รายงานสารบบข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

๕.๓ จำนวนหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ความพร้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
ที่กำหนดไว้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนวัตกรรมกระบวนการยุติธรรม

๑. สภาพปัญหาและความจำเป็น

๑.๑ กลไกและขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่คู่กรณีหรือประชาชน ทั้งคดีแพ่ง อาญาและคดีปกครอง ยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการทำงานหรือให้บริการอย่างจริงจัง ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ประชาชนมักไม่ได้รับความสะดวก เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก

๑.๒ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีแนวคิดและความต้องการระบบสารสนเทศที่สามารถให้บริการแก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยบูรณาการข้อมูลและการให้บริการของทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อบริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จในจุดเดียว เช่น การสอบถามความคืบหน้าของคดี วันนัดไต่สวนคดี วันพิพากษาหรือผลของคดีความเมื่อคดียุติ เป็นต้น

๑.๓ ศูนย์พัฒนาแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) มีขีดความสามารถให้บริการเฉพาะการสืบค้นข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่ทำความตกลงร่วมกัน โดยยังไม่สามารถให้บริการด้านการส่งผ่านระบบข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เช่น สำนวนคดี รายงานการสืบเสาะ เป็นต้นได้ รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมเพื่อการตัดสินใจ (MIS For Justice Management)

๒. เป้าหมาย

๒.๑ ระบบการให้บริการหรือการทำงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกิดจากการเชื่อมโยงและส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ดีขึ้น สามารถดำเนินการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือส่งผ่านระบบข้อมูลระหว่างกันได้แบบอัตโนมัติตามมาตรฐานสากล (Web Service)

๒.๒ การสังเคราะห์บริการใหม่หรือนวัตกรรมใหม่ในกระบวนการยุติธรรมที่เกิดจากบูรณาการบริการและสารสนเทศจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งจัดทำระหว่าง ๒ หน่วยงาน หรือหลายหน่วยงานเพื่อบริการหน่วยงานด้วยกันและประชาชน

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ปรับเปลี่ยนการจัดเก็บข้อมูลจากเอกสารไปสู่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทั้งข้อมูลของหน่วยงานและข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป

๓.๒ จัดทำมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยยึดมาตรฐานรูปแบบสากล

๓.๓ ดำเนินการพัฒนา โดยเริ่มจัดทำเป็นระบบต้นแบบหรือนำร่อง อาจทำเป็นครั้งละสองหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการประสานงานและเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จ

๓.๔ การสร้างสารบบข้อมูลที่เป็นผลผลิตของหน่วยงาน การเผยแพร่และการสร้างเครือข่ายผู้ใช้ประโยชน์จากข้อมูล

๓.๕ ออกแบบและพัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อการวางแผนและตัดสินใจในการบริหารงานยุติธรรม (MIS For Justice Management)

๔. เงื่อนไขความสำเร็จ

๔.๑ หน่วยงานต้องมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะให้บริการในรูปแบบเบ็ดเสร็จ

๔.๒ มีมาตรฐานข้อมูลและข้อตกลงที่ชัดเจน

๔.๓ สารบบข้อมูลของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน มีความถูกต้องครบถ้วนและเพียงพอต่อการดำเนินงาน

๔.๔ การพัฒนาความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูล เริ่มจากข้อมูลปัจจุบันเป็นต้นไป แล้วปรับปรุงข้อมูลย้อนหลังเมื่อสามารถกระทำได้

๕. ดัชนีชี้วัด

๕.๑ การเกิดบริการเทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรมที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนหรือการส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

๕.๒ จำนวนการใช้ระบบข้อมูลภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จในการสืบค้นข้อมูลของกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

๑. สภาพปัญหาและความจำเป็น

จากการศึกษาและสำรวจสถานการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ปรากฏว่าบุคลากรซึ่งปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบัน มีปัญหาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งได้แก่

๑.๑ ผู้บริหารระดับสูงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (CIO) มีทัศนคติและองค์ความรู้แตกต่างกันในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกิจของหน่วยงาน

๑.๒ จำนวนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีระดับความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแตกต่างกัน

๑.๓ บุคลากรที่มีอยู่ ขาดความรู้เฉพาะด้านและทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งไม่มีความรู้ทันเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

๒. เป้าหมาย

๒.๑ ผู้บริหารระดับสูงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (CIO) มีความรู้และทักษะเพียงพอต่อการบริหารจัดการ มีแนวคิดและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาระบบการยุติธรรมด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน

๒.๒ บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพียงพอและเหมาะสมต่อการบริหารจัดการ มีความรู้ ความสามารถเท่าทันเทคโนโลยีและมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ เพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานโดยประเมินความต้องการกำลังคนที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานและกำหนดไว้ในแผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมของแต่ละหน่วยงาน

๓.๒ เปิดโอกาสหรือช่องทางให้ภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนการทำงาน รวมทั้งพิจารณาจ้าง หรือนักศึกษาฝึกงานเข้ามาปฏิบัติงานในส่วนที่ไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานโดยรวม

๓.๓ เพิ่มศักยภาพและทักษะในการปฏิบัติงาน โดยจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานและจัดให้มีการศึกษาดูงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ

๓.๔ ร่วมกันจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมนักบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความรู้เหมาะสมกับงานที่รับผิดชอบและทันกับความต้องการ รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน

๓.๕ สร้างสิ่งจูงใจแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการยุติธรรม โดยกำหนดสายงานและความก้าวหน้าในวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีมาตรฐานที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ

๔. เงื่อนไขความสำเร็จ

๔.๑ ผู้บริหารทุกระดับ มีนโยบายในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและจัดการงานกระบวนการยุติธรรม

๔.๒ บุคลากรทุกระดับ มีความพร้อมและความเชื่อมั่นที่จะพัฒนาไปสู่การทำงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

๔.๓ โครงสร้างทางวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม มีความชัดเจนและเอื้อต่อขวัญและกำลังใจในการทำงาน

๕. ดัชนีชี้วัด

๕.๑ ผู้บริหารระดับสูงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (CIO) ต้องผ่านหลักสูตรการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

๕.๒ บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประจำศูนย์คอมพิวเตอร์ของแต่ละหน่วยงาน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถดูแลระบบการบูรณาการข้อมูลได้

๕.๓ มีสายวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ชัดเจนและสำนักงาน ก.พ. ยอมรับ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

๑. สภาพปัญหาและความจำเป็น

๑.๑ กระบวนการทำงานและขั้นตอนต่างๆในกระบวนการยุติธรรม ล้วนอยู่ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ดังนั้น การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการทำงานหรือขั้นตอนกระบวนการยุติธรรม จำเป็นต้องมีกฎหมาย กฎ หรือระเบียบข้อบังคับรองรับไว้ด้วย

๑.๒ ปัจจุบันกฎหมายที่มีอยู่ ยังไม่ครอบคลุมหรือรองรับการทำงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการรองรับกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไป ก็ไม่สามารถทำได้ในทันทีเช่นกัน

๑.๓ นอกจากนี้ ยังมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของแต่ละหน่วยงานที่กำหนดขึ้น ซึ่งจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอน ทำให้เกิดความล่าช้าและเป็นอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมอย่างจริงจัง

๒. เป้าหมาย

๒.๑ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม มีทัศนคติหรือแนวคิดในการพัฒนางานยุติธรรมด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานและเพื่อการให้บริการประชาชน

๒.๒ มีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่นำไปสู่การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและประชาชน

๓. แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ศึกษาปัญหาหรือข้อจำกัด อันเนื่องมาจากกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานหรือในขั้นตอนกระบวนการยุติธรรมต่างๆ

๓.๒ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามลำดับความสำคัญ เพื่อให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม

๓.๓ จัดประชุม สัมมนาผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างแนวคิดร่วมกันในการพัฒนางานยุติธรรมด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานและเพื่อการให้บริการประชาชน

๔. เงื่อนไขความสำเร็จ

๔.๑ ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เห็นความสำคัญ และเห็นชอบให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ รวมทั้งผลักดันให้ข้อเสนอการปรับปรุง เข้าสู่การพิจารณาของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๔.๒ บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและกติกาย่างเคร่งครัด

๕. ดัชนีชี้วัด

๕.๑ จำนวนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ได้รับการแก้ไขเพื่อให้เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน

๕.๒ จำนวนการประชุม สัมมนาและผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อสร้างแนวคิดร่วมกัน ในการพัฒนางานยุติธรรมด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานและเพื่อการให้บริการประชาชน

บทที่ ๖

โครงการหลักที่สำคัญที่สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ ของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

เพื่อให้แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติฉบับนี้บังเกิดผล
อย่างเป็นรูปธรรม และมีการดำเนินงานที่สอดคล้องและรองรับตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์และ
แนวทางการดำเนินงานของแผนแม่บทฯ จึงได้กำหนดโครงการหลักที่สำคัญเพื่อให้หน่วยงาน หรือ
องค์กรที่รับผิดชอบและมีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปจัดทำ พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้มีรายละเอียดกิจกรรม
ต่างๆ และงบประมาณดำเนินงานที่ชัดเจนต่อไป

ทั้งนี้ เป้าหมายของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ
พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ มี ๓ ประการ ได้แก่

เป้าหมายที่ ๑ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพิ่มขึ้น ทั้งด้านคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุน ด้านระบบเครือข่าย ด้านระบบฐานข้อมูล และด้าน
บุคลากร โดยมีคะแนนระดับความพร้อมไม่ต่ำกว่า ๓.๕ ตามเกณฑ์มาตรฐานของการประเมิน

เป้าหมายที่ ๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม สามารถดำเนินการ
เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือส่งผ่านระบบข้อมูลระหว่างกันได้แบบอัตโนมัติตามมาตรฐานสากล
(Web Service)

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย เสียค่าใช้จ่ายน้อย
มีความเชื่อมั่นและยอมรับประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมากขึ้น

โครงการหลักที่สำคัญเพื่อรองรับแนวทางการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ต่างๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับคุณภาพความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

มีโครงการหลักที่สำคัญซึ่งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ทั้งหมด ๑๒ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการเสริมสร้างศักยภาพความพร้อมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

หลักการและเหตุผล

จากการศึกษาสภาพความพร้อมของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมพบว่า ปัญหาหนึ่ง
คือ หน่วยงานไม่มีความพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์และโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
เนื่องจากขาดการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาและลงทุน ทำให้การดำเนินการด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพและขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้ การพัฒนาความพร้อมระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย การจัดทำมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างตัวชี้วัด การ
จัดทำข้อเสนองบประมาณ เพื่อปรับปรุงเทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะส่วนที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานหรือ
ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการข้อมูลและบริการเทคโนโลยีสารสนเทศแก่หน่วยงานอื่น ดังนั้น จึงควร
ต้องสนับสนุนหรือส่งเสริมให้หน่วยงานมีความพร้อมเพิ่มขึ้นในด้านโครงสร้างพื้นฐานหรือเครื่องมือต่างๆ

เพื่อให้สามารถรับมือกับภาระงานพื้นฐานของหน่วยงานและสามารถส่งต่อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่น หรือสามารถนำข้อมูลจากหน่วยงานอื่นไปใช้งานได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีคะแนนความพร้อมต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน มีความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมากยิ่งขึ้น และมีศักยภาพเพียงพอในการให้บริการสารสนเทศทั้งตามพันธกิจพื้นฐานและให้บริการแก่หน่วยงานอื่นๆ

๒. สนับสนุนและผลักดันให้มีการจัดทำมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างตัวชี้วัด และการจัดทำข้อเสนองบประมาณที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ประเมินศักยภาพความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและจัดทำตัวชี้วัดศักยภาพและผลการดำเนินงานด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับแต่ละหน่วยงาน

๒. จัดซื้อจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและลูกข่ายพร้อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนให้มีอุปกรณ์เพียงพอต่อการทำงานของหน่วยงานที่มีคะแนนความพร้อมต่ำกว่า ๓.๕ ตามเกณฑ์มาตรฐานของการประเมิน ได้แก่ ศอ.บต., กอ.รมน.ภาค ๔ สน., กรมคุมประพฤติ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

๓. จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงให้เพียงพอและทดแทนเครื่องเก่าที่มีอายุการใช้งานเกินกว่า ๕ ปี ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมบังคับคดี สำนักงานศาลปกครอง กรมการขนส่งทางบก สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ปปง.

๔. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงระบบเครือข่ายให้รองรับ IPV6 ตามนโยบายของกระทรวง ICT

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานศาลปกครอง กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมบังคับคดี กรมคุมประพฤติ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ปปง. กรมการขนส่งทางบก ศอ.บต. และ กอ.รมน.ภาค ๔ สน.

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๒. โครงการปรับปรุงกระบวนการทำงานกระบวนการยุติธรรมด้วยอิเล็กทรอนิกส์

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันหน่วยงานกระบวนการยุติธรรมได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้งานในกระบวนการยุติธรรมในรูปแบบพื้นฐาน เช่น การจัดเตรียมหรือพิมพ์เอกสาร การสืบค้นข้อมูลพื้นฐาน และการสนับสนุนการทำงานในกระบวนการงานในรูปแบบอื่น ๆ แต่ยังคงขาดการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในแง่ของการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชนให้รวดเร็วหรือช่วยเสริม

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน และนำระบบสารสนเทศให้เข้ามาเสริมการทำงานของผู้ปฏิบัติงานและสามารถให้บริการแก่ประชาชน อย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงขั้นตอน วิธีการทำงานและการกำหนด ผู้รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบสารสนเทศที่จะนำมาสนับสนุนการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือเพิ่มคุณภาพในการให้บริการ แล้วจัดทำเป็นมาตรฐานการทำงาน (Standard workflow) ขององค์กร

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. ปรับปรุงกระบวนการทำงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ลดค่าใช้จ่าย และมีคุณภาพการให้บริการประชาชนที่ดีขึ้น
๒. สร้างมาตรฐานในการทำงานในกระบวนการยุติธรรม โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างเหมาะสมและทั่วถึง
๓. นำร่องหน่วยงานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นหน่วยงานหลักให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น งานสถานีตำรวจที่ทันสมัยด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบงานของศาลยุติธรรมและ อัยการด้วยอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงาน

๑. พิจารณาเลือกขั้นตอนการทำงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีผลกระทบกว้างต่อการ ให้บริการและมีโอกาสประสบความสำเร็จสูง
๒. ศึกษาวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนากระบวนการทำงานและระบบเทคโนโลยี สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือเพิ่มคุณภาพในการให้บริการ
๓. จัดทำมาตรฐานการทำงานที่เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานให้มีความชัดเจน
๔. จัดทำระบบนำร่องต้นแบบให้กับสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์
๕. ติดตั้งและพัฒนาซอฟต์แวร์สำหรับการรวบรวมมาตรฐานการทำงานในกระบวนการ ยุติธรรมของแต่ละหน่วยงาน
๖. ติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ แล้วขยายพื้นที่ดำเนินการให้ครอบคลุมมากขึ้นและบริการอย่างเต็มรูปแบบต่อไป

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมครองสิทธิและเสรีภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๓. โครงการติดตามความคืบหน้าการดำเนินคดีของสำนักงานอัยการสูงสุดด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

หลักการและเหตุผล

สถานการณ์การบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและทางอาญาของประเทศไทย พบว่ามีปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมากด้วยเหตุปัจจัยหลายประการตามการขยายตัวของสภาพสังคมและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำให้สำนักงานอัยการสูงสุดต้องรับผิดชอบคดีความต่างๆ มากขึ้นโดยลำดับอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าและสร้างนโยบายในการนำกลไกการติดตามประเมินผลการดำเนินคดีเพื่อการบริหารจัดการคดีให้สามารถบริการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินคดี รับทราบขั้นตอนกระบวนการดำเนินคดี สามารถติดตามผลการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องและตรวจสอบได้ด้วยตนเองผ่านระบบเครือข่าย
๒. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและสร้างภาพลักษณ์องค์กรให้เกิดความน่าเชื่อถือแก่ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานภายนอก

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ปรับปรุงวิธีการติดตามประเมินผลคดี กำหนดหน่วยงานที่เข้ามารับผิดชอบและจัดกระบวนการติดตามผลคดีในระหว่างพิจารณาให้ชัดเจน
๒. ปรับปรุงการทำงานแบบบูรณาการ และเพิ่มความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกและหน่วยงานอื่นให้มากขึ้น
๓. สำรวจความพร้อมของอุปกรณ์ในการติดตั้งระบบเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และระบบการประเมินความพึงพอใจ และติดตั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
๔. เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของสำนักงานอัยการสูงสุดที่เป็นประโยชน์ในด้านต่างๆ ผ่านระบบเครือข่ายและสื่อประชาสัมพันธ์อื่น
๕. พัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้แก่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถตรวจสอบข้อมูลคดีในรูปแบบ Web Service ได้ด้วยตนเอง
๖. จัดทำแบบสอบถามเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในแต่ละด้านผ่านระบบออนไลน์

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานอัยการสูงสุด

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๔. โครงการจัดทำระบบ Video Conference เพื่อสนับสนุนงานกระบวนการยุติธรรม

หลักการและเหตุผล

ที่ผ่านมาหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้มีการนำเทคโนโลยีด้านวิเทศน์มาใช้ในงานด้านการประชุมภายในและระหว่างหน่วยงาน แต่ในปัจจุบันได้มีการขยายความสามารถของเทคโนโลยีนี้ในงานพิจารณาคดี ได้แก่ การคัดฟ้องฝากขัง การสืบพยาน และการเยี่ยมญาติ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมาก โดยสามารถลดขั้นตอน เวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีวิเทศน์มาใช้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง และเป็นมาตรฐานอย่างมีแบบแผนและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอน เวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งภาครัฐและเอกชน
๒. เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงหรือได้รับบริการจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่สะดวก รวดเร็ว ทั่วถึงและเสียค่าใช้จ่ายน้อย

แนวทางการดำเนินงาน

๑. กำหนดกิจกรรมที่สามารถนำเทคโนโลยีด้านวิเทศน์มาใช้ประโยชน์สำหรับหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน ได้แก่ การพัฒนาวิธีฝากขังผ่านระบบ Video Conference ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การพัฒนาระบบเยี่ยมญาติ ทั้งด้านเอกสารและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ด้านวิเทศน์ ของกรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
๒. กำหนดมาตรฐานการเชื่อมต่อระบบ Video Conference ทั้งระบบอุปกรณ์และเครือข่าย รวมทั้งข้อตกลงในการประสานและทำงานร่วมกัน
๓. จัดหาและเตรียมทั้งด้านอุปกรณ์ ด้านเอกสาร และบุคลากร รวมทั้งประสานเพื่อให้มีการใช้ระเบียบ ข้อตกลงอย่างเป็นระบบ

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๕. โครงการพัฒนาและจัดทำระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาและจัดทำระบบข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารงานกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว คล่องตัว ถูกต้องและโปร่งใส รวมทั้งสามารถบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานกันได้สะดวกขึ้น เพื่อสนับสนุนงานบริหารทั่วไป งานด้านการป้องกันและ

ปราบปราม การพิพาทภาคีและการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เป็นต้น นอกจากนี้ ยังสามารถเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับความสะดวกในข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือได้รับบริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้โดยง่าย

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและลดข้อผิดพลาดในการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยจัดให้มีระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัยและครบถ้วน
๒. เพื่อให้ประชาชนสามารถได้รับบริการหรือเข้าถึงข้อมูลตามสิทธิของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสะดวก รวดเร็วและทั่วถึง

แนวทางการดำเนินงาน

๑. กำหนดรูปแบบแนวทางระเบียบการใช้และการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ
๒. พิจารณาบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่สำคัญในการจัดทำระบบฐานข้อมูล เช่น การจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้พ้นโทษ กรมราชทัณฑ์ ระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้(ศอ.บต., กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า) ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดและข้อมูลการต่อต้านการทุจริตแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ท. และระบบข้อมูลด้านช่วยเหลือและบริการประชาชน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นต้น
๓. ออกแบบ และพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ผู้รับผิดชอบ

กรมราชทัณฑ์ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ป.ป.ท. ศอ.บต. กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๖. โครงการปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์แม่ข่ายระบบสารสนเทศยาเสพติด (NIS)

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเพื่อให้บริการระบบสารสนเทศยาเสพติด (NIS) ของสำนักงาน ป.ป.ส. เกือบทั้งหมดมีอายุการใช้งานนานประมาณ ๑๐ ปี และไม่อยู่ในสายการผลิตของบริษัทผู้ผลิตอีกต่อไป ทำให้เกิดความยุ่งยากในการบำรุงรักษาและการจัดหาอะไหล่ทดแทน เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ผลิตอีกต่อไป รวมถึงไม่สามารถรองรับการขยายตัวเพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานซอฟต์แวร์/แอปพลิเคชันใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ส. จึงมีความต้องการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่รองรับเทคโนโลยีเสมือน (Virtualization Technology) มาใช้งานทดแทน โดยการติดตั้ง Virtual Server สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเดิมบนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่จัดหา รวมถึงจัดหาอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล ช่วยในการแก้ไขปัญหาปริมาณข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและการบริหารจัดการระบบสารสนเทศยาเสพติด (NIS)

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของระบบสารสนเทศยาเสพติด (NIS) ในปัจจุบัน และสามารถรองรับการขยายตัวเพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานซอฟต์แวร์/แอปพลิเคชันใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

๒. เพื่อสนับสนุนการประสานและทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

โดยระบบสารสนเทศยาเสพติด (NIS) มีระบบย่อย ได้แก่ ระบบข้อมูลพื้นฐานบุคคล ระบบทะเบียนประวัติบุคคลผู้ต้องสงสัยและผู้ถูกจับกุมในคดียาเสพติด ระบบข่าวสารยาเสพติด ระบบทะเบียนคดียาเสพติด ระบบบัญชีเฝ้าดู ระบบการข่าวยาเสพติด ระบบข้อมูลเงินสินบนเงินรางวัล ระบบการข่าวยาเสพติด ระบบตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด ระบบข้อมูลหน่วยงาน ระบบข้อมูลตรวจพิสูจน์ยาเสพติด ระบบข้อมูลจังหวัด และระบบเฝ้าระวังปัญหาเสพติด

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดหาและติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่รองรับเทคโนโลยีเสมือน (Virtualization Technology) พร้อมระบบปฏิบัติการและซอฟต์แวร์บริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อรองรับการยุบรวมเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายระบบสารสนเทศยาเสพติด (NIS)

๒. สร้าง Virtual Server สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายระบบสารสนเทศยาเสพติด (NIS) บนเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายใหม่ที่จัดหาและติดตั้ง พร้อมทำการยุบรวมและโอนถ่ายข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายฐานข้อมูลเดิมเข้าสู่ Virtual Server ที่สร้างขึ้น

๓. ติดตั้งใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่รองรับเทคโนโลยีเสมือน (Virtualization Technology) โดยใช้เทคโนโลยีแบบ Clustering ให้สามารถโปรแกรม Full Text Search บนฐานข้อมูล Oracle โดยใช้ CDC (Data Capture) ให้สามารถทำงานได้อย่างอัตโนมัติ

๔. ติดตั้งอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล (Storage) เพื่อรองรับการโอนถ่ายข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเดิมและข้อมูลอื่นๆ ที่เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล (Storage) ที่จัดหาและติดตั้งต้องสามารถรองรับการสำรองข้อมูลกับศูนย์คอมพิวเตอร์สำรองของสำนักงาน ป.ป.ส. ในลักษณะของ Disk-to-Disk Storage แบบออนไลน์

๕. ทำการเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่จัดหากับระบบสำรองข้อมูล และทำการทดสอบการเชื่อมต่อทดสอบการใช้งาน Virtual Server ที่ทำการยุบรวมและโอนถ่ายข้อมูล

๖. พัฒนาการให้บริการใช้งานทรัพยากรเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายที่จัดหาและติดตั้งในรูปแบบของ Infrastructure as a Service (IaaS) ซึ่งหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงาน ป.ป.ส. สามารถเปลี่ยนการบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างยืดหยุ่น โดยสามารถเพิ่มหรือลดทรัพยากรให้กับระบบงานได้ตามความต้องการ รวมถึงสามารถเข้าถึงโครงสร้างระดับฮาร์ดแวร์บน Virtual Server เพื่อติดตั้งระบบงานได้

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงาน ป.ป.ส.

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๗. โครงการพัฒนาระบบบริการประชาชนผ่านอุปกรณ์พกพาเคลื่อนที่

หลักการและเหตุผล

(ร่าง) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ ต้องการให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศภาครัฐ ทั้งด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ในรูปแบบ Single Government เน้นการบูรณาการเครือข่ายสารสนเทศภาครัฐ เพื่อลดต้นทุน และความซ้ำซ้อนในการใช้งบประมาณ และเป็นการสร้างความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน ดังนั้นการพัฒนาระบบโดยผ่านอุปกรณ์พกพาเคลื่อนที่ผ่านอุปกรณ์พกพาหรือ สมาร์ทโฟน เพื่อให้ประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ จึงเป็นเรื่องจำเป็นในยุคปัจจุบันเพราะวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีเติบโตอย่างรวดเร็ว

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการข้อมูลข่าวสารกับประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยและหลากหลายที่สามารถตอบสนองได้ทันต่อเหตุการณ์

แนวทางการดำเนินการ

๑. วิเคราะห์และกำหนดหลักเกณฑ์ และระเบียบปฏิบัติในการใช้ข้อมูล และพิจารณาบทบาทภารกิจของหน่วยงานที่เหมาะสมในการนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ
๒. ออกแบบพัฒนาระบบสารสนเทศผ่านอุปกรณ์พกพาเคลื่อนที่ และจัดหาอุปกรณ์และติดตั้งทดสอบอุปกรณ์ ให้กับหน่วยงานที่สำคัญ ได้แก่ การบันทึกผลข้อมูลการตรวจสถานที่เกิดเหตุ และชั้นสูตรพลิกศพ ณ ที่เกิดเหตุบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ การสืบค้นข้อมูลอาชญากรรมผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการพัฒนาระบบบริการประชาชนผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ ของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
๓. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ประชาชนรับทราบบริการข้อมูลของหน่วยงาน

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๘. โครงการพัฒนาระบบงานของหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม

หลักการและเหตุผล

หน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมมีการพัฒนาระบบงานสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้ตอบสนองกับภารกิจหลักของหน่วยงาน ทั้งนี้ การพัฒนาระบบงานต่างๆ ยังคงต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้รองรับกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปหรือกระบวนการงานที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา รวมทั้ง นโยบายรัฐบาลในเรื่องการจัดทำ Government Open Data หน่วยงานต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบงานให้สอดคล้องกับนโยบายนี้ด้วย

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อแต่ละหน่วยงานมีระบบงานที่สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามภารกิจหลักของหน่วยงาน ได้แก่

- ระบบประเมินราคาทรัพย์สินด้วย GPS ระบบฟื้นฟูการถูกลูกหนี้ ระบบวางทรัพย์สินและชำระบัญชี ของกรมบังคับคดี

- ระบบการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญาเชิงรุก ของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

- โปรแกรมสร้างแผนผังความสัมพันธ์ข้อมูลคดีพิเศษ โปรแกรมตรวจวิเคราะห์หลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์และตรวจสอบหลักฐานคอมพิวเตอร์ ระบบเข้ารหัสข้อมูลการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

- ระบบสารสนเทศสำหรับการเชื่อมโยงคดีและวิเคราะห์ผลทางคดี ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

- ระบบการสื่อสารทางยุทธวิธีและสารสนเทศ กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า

๒. เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินการจัดทำ Government Open Data

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ผลักดันและสนับสนุนให้หน่วยงานพัฒนาระบบงานต่างๆ ที่สนับสนุนภารกิจหน่วยงาน

๒. ส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมและสนับสนุนการดำเนินการจัดทำ Government Open Data

ผู้รับผิดชอบ

กรมบังคับคดี กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า และทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๙. โครงการพัฒนาระบบการตัดสินใจของผู้บริหาร

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้พัฒนาและเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันมีผลต่อการดำเนินการบริหารจัดการในทุกด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้ต้องมีการกำหนดแผนงานการพัฒนากระบวนการบริหาร การวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ เพื่อการปฏิบัติงานตามภารกิจทุกด้าน และเพื่อการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล เนื่องจากระบบจะช่วยในการวิเคราะห์และประหยัดทั้งเวลาแรงงาน ทรัพยากรอื่นๆ ให้การดำเนินงานและปรับปรุงกระบวนการนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลทำให้การดำเนินงานในภารกิจต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจตามบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน

๒. เพื่อวางแผน ติดตาม สนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติราชการของผู้บริหารให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ออกแบบ และวิเคราะห์ระบบสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหาร
๒. พัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารงานทั้งในระดับพื้นที่และประเทศ
๓. เชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการบูรณาการให้ครอบคลุมการใช้งานในระดับหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน

ผู้รับผิดชอบ

ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม.

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๑๐. โครงการเสริมความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศและส่งเสริมความตระหนักด้านการรักษาความปลอดภัย

หลักการและเหตุผล

ระบบสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม ต้องมีมาตรการหรือระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เชื่อถือได้ ดังนั้น แนวทางการปฏิบัติงานกับสารสนเทศต่างๆ จำเป็นจะต้องได้มาตรฐาน มีการกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการจัดทำแผนการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ และการตรวจสอบการทำงานระหว่างหน่วยงานเองและจากภายนอก นอกจากนี้ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม จะต้องมีการบริหารจัดการให้การรักษาความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศให้อยู่ในระดับที่มีความมั่นคงตามมาตรฐาน และมีการเตรียมการสำหรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เหมาะสม โดยควรมีการดำเนินการอย่างเต็มรูปแบบในระดับของหน่วยงานกลางและการเตรียมความพร้อมระดับของหน่วยพื้นที่

ปฏิบัติงาน รวมถึงการสร้างตระหนักรู้ให้บุคลากรในองค์กรมีความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลและเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างปลอดภัย

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อรักษาระดับหรือมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรมให้มีความมั่นคงสูง
๒. เพื่อให้มีมาตรฐานด้านสิทธิการเข้าใช้ข้อมูลในกระบวนการยุติธรรม
๓. เพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้วยความปลอดภัย

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดทำและพัฒนาแผนปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน เช่น แผนบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Plan) แผนฟื้นฟูภัยพิบัติ (Disaster Recovery Plan)
๒. จัดตั้งกลไกบริหารติดตามและประเมินด้านต่างๆ เช่น คณะกรรมการประเมินการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับหน่วยงานภายนอก (external auditor)
๓. จัดหาหรือพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยระบบสารสนเทศให้ได้มาตรฐาน และการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ
๔. ฝึกอบรมบุคลากรให้ได้รับความรู้เรื่องระบบรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้กับบุคลากร

ผู้รับผิดชอบ

ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๑๑. โครงการบริหารสำรองข้อมูลและการประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ

หลักการและเหตุผล

ตามนโยบายหลักของรัฐบาล การสำรองข้อมูลและบริการการประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ (ระบบ Cloud computing) เป็นกิจกรรมที่สำคัญของการรวมศูนย์การบริหารจัดการ สามารถจัดสรรทรัพยากร สร้างความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ลดการบริหารความเสี่ยง และค่าใช้จ่าย มีประสิทธิภาพกว่าการให้ทุกหน่วยงานเสนอของบประมาณสำหรับการตั้งศูนย์ข้อมูลสำรองหรือประมวลผลเอง จึงควรมีบริการสำรองข้อมูลและการประมวลผลที่หน่วยงานกลาง โดยควรเลือกใช้สถาปัตยกรรมเทคโนโลยีการบริการสำรองข้อมูลและประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการงบประมาณของทุกหน่วยงานมีความประหยัดและมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากร สร้างความมั่นคงปลอดภัย เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถนำข้อมูลมาใช้อย่างรวดเร็ว และลดค่าใช้จ่ายของทุกหน่วยงานในภาพรวม

๒. เพื่อบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานให้สามารถดำเนินการต่อเนื่อง กรณีการเกิดเหตุฉุกเฉินหรือภัยพิบัติ โดยเฉพาะกับหน่วยงานหลักที่เก็บข้อมูลกระบวนการยุติธรรมที่สำคัญ

แนวทางการดำเนินงาน

๑. สำรวจความพร้อมและความต้องการในการใช้บริการศูนย์สำรองข้อมูลหรือประมวลผลข้อมูลกับหน่วยงานที่สำคัญหลัก

๒. จัดหาระบบให้บริการสำรองข้อมูลและการประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ เพื่อเป็นการรวมศูนย์การบริหารจัดการและจัดสรรทรัพยากรต่างๆ

๓. ทดลองศูนย์นำร่องด้านการบริการสำรองข้อมูลแก่หน่วยงานที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ส. และสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานอื่นๆ

๔. จัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ ดำเนินการทดสอบและประเมินผล

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๑๒. โครงการระบบเครือข่ายกระบวนการยุติธรรมสำรองโดยใช้เครือข่ายบริการภาครัฐ (GIN)

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐมีการให้บริการจัดการและจัดสรรทรัพยากรระบบเครือข่าย ตลอดจนระบบรักษาความปลอดภัย เพื่อช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องการใช้เครือข่ายสำหรับเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงานแล้ว และสามารถให้บริการได้เป็นอย่างดี ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้หน่วยงานอื่นๆ ที่ยังใช้เครือข่ายบริการจากภาคเอกชน ได้เข้ามาใช้เครือข่ายบริการภาครัฐ (GIN) ในภารกิจหลักหรือเป็นเครือข่ายสำรองอย่างจริงจัง จึงควรกำหนดให้เครือข่ายบริการภาครัฐ (GIN) เป็นระบบเครือข่ายกระบวนการยุติธรรมสำรองเพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม สามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่าย จัดสรรบุคลากรในการดูแลระบบเครือข่ายและระบบรักษาความปลอดภัยได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีทางเลือกในการใช้ระบบเครือข่ายภาครัฐสำหรับภารกิจ
๒. เพื่อให้สามารถบริหารจัดการได้เป็นมาตรฐานเดียวกันและได้ใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศกับหน่วยงานภาครัฐทั้งภายในและภายนอกกระบวนการยุติธรรม ได้อย่างมีปลอดภัยและมีเสถียรภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

๑. วิเคราะห์ความต้องการและการใช้งานด้านเครือข่ายของหน่วยงานต่างๆ
๒. ออกแบบระบบเครือข่าย และวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนจากส่วนกลางไปสู่ภูมิภาค และจากภายในหน่วยงานไปนอกหน่วยงาน
๓. ติดตามประเมินผลการให้บริการ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนวัตกรรมกระบวนการยุติธรรม

มีโครงการหลักที่สำคัญซึ่งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ทั้งหมดจำนวน ๖ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการพัฒนาเว็บไซต์ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

หลักการและเหตุผล

เว็บไซต์ หมายถึง ระบบซอฟต์แวร์ที่ออกแบบมา เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ผ่านระบบเครือข่าย ช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลจากแอปพลิเคชันที่แตกต่างกันเป็นไปได้โดยง่าย สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมา พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ยังไม่อยู่ในรูปแบบเว็บไซต์ มีการพัฒนาโปรแกรมแอปพลิเคชันต่างๆ ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยง ส่งต่อหรือใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมได้ ดังนั้น จึงควรให้มีการพัฒนาเว็บไซต์ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพัฒนาการทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงและส่งผ่านข้อมูลกระบวนการยุติธรรมของแผนแม่บทฯ

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีระบบสารสนเทศในรูปแบบเว็บไซต์ และสามารถเชื่อมโยงระบบข้อมูลสารสนเทศกับหน่วยงานอื่นๆ หรือเชื่อมโยงผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรมได้
๒. เพื่อกำหนดมาตรฐานรายการข้อมูล ของระบบงานสำคัญต่างๆ สำหรับเป็นข้อมูลอ้างอิงและสื่อความหมายข้อมูลได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง

แนวทางการดำเนินงาน

๑. สำรวจรูปแบบระบบงานของหน่วยงานต่างๆ
๒. ศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลเอกสารและระบบสารสนเทศ กฎระเบียบและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๓. ออกแบบและพัฒนาระบบในรูปแบบ Web Service โดยให้สามารถบริการสอบถามข้อมูลหลักของหน่วยงานได้
๔. จัดทำแนวทางในการบูรณาการกระบวนการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ
๕. ติดตั้งทดสอบระบบให้สามารถใช้งานได้ พร้อมฝึกอบรมให้กับผู้ใช้งาน

ผู้รับผิดชอบ

ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๒. โครงการนำร่องระบบการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนหรือส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานแบบอัตโนมัติ

หลักการและเหตุผล

การบูรณาการบริการสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม ได้เริ่มต้นตั้งแต่การเชื่อมโยงเพื่อค้นหาข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ โดยการใช้หมายเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างดี และพบว่ามีความเป็นไปได้ในการบูรณาการให้บริการด้านอื่นเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์และมีผลกระทบต่อการทำงานในระบบงานกระบวนการยุติธรรมเป็นอย่างสูง คือ การส่งต่อข้อมูลการดำเนินคดีหรือข้อมูลทั้งหมดที่เป็นประโยชน์ในการทำงานของแต่ละหน่วยงาน เช่น สรุปสำนวนคำสั่งฟ้อง ความเห็นสั่งฟ้องไม่ฟ้อง รายงานสืบเสาะหรือสอดส่อง คำสั่งจำคุกหรือปล่อยตัว และคำพิพากษา เป็นต้น ดังนั้น จึงควรได้มีการนำร่องการส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อศึกษาและการทดสอบการนำไปใช้งานในวงจำกัด ควบคู่ไปกับการทำงานด้วยระบบเดิม หากประสบความสำเร็จ แต่ละหน่วยงานจะสามารถขยายขอบเขตการทำงานให้เต็มพื้นที่หรือปรับระบบให้เป็นอัตโนมัติต่อไป

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อสร้างนวัตกรรมการให้บริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม นอกเหนือจากการเชื่อมโยงเพื่อค้นหาข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ

๒. เพื่อลดเวลาการป้อนข้อมูลและเวลาในส่งเอกสารกระดาษซ้ำซ้อน และลดความผิดพลาดของข้อมูล

๓. หน่วยงานที่ต้องดำเนินการและชุดข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่

๓.๑. กลุ่มอำนาจยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติและสำนักงานอัยการสูงสุด ชุดข้อมูลสำนวนคดี สำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานศาลยุติธรรม ชุดข้อมูลความเห็นสั่งฟ้อง สำนักงานศาลยุติธรรมและ สำนักงาน ป.ป.ส. ชุดข้อมูลคำพิพากษา กรมราชทัณฑ์และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ชุดข้อมูลการปล่อยตัว ศาลเยาวชนและครอบครัว และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ชุดข้อมูลคำพิพากษา

๓.๒ กลุ่มพัฒนาพฤตินิสัย กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ สำนักงาน ป.ป.ส. ชุดข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำ และข้อมูลยาเสพติด

๓.๓ กลุ่มบริการช่วยเหลือประชาชน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ชุดข้อมูลความช่วยเหลือทางการเงินแก่จำเลยหรือผู้เสียหายในคดีอาญา กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพและกระทรวงมหาดไทย ชุดข้อมูลกองทุนยุติธรรม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกหน่วยงานที่มีความพร้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และรายการสารสนเทศที่ต้องการส่งต่อระหว่างหน่วยงาน และจัดทำข้อตกลงระหว่างหน่วยงาน สร้างระบบนำร่องหรือระบบต้นแบบที่เป็นนวัตกรรมการให้บริการ

๒. ตั้งคณะกรรมการร่วมสำหรับการรับส่งข้อมูลกระบวนการยุติธรรม และคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายที่มีความพร้อมสูงและมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงก่อน

๓. ปรับปรุงหรือพัฒนาระบบสารสนเทศของทั้งสองหน่วยงานให้มีส่วนที่สามารถรับและส่งข้อมูลได้

๔. ทดสอบการส่งข้อมูลในแบบของกึ่งอัตโนมัติและแบบอัตโนมัติ สำหรับรายการสารสนเทศเบื้องต้นที่กำหนดไว้

๕. การประเมินและการขยายผลไปสู่การรับส่งข้อมูลอัตโนมัติและครอบคลุมรายการสารสนเทศที่ต้องการทั้งหมด และการประเมินและการขยายผลไปสู่การใช้งานจริงทั่วประเทศ

๖. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลลัพธ์การดำเนินการเพื่อสร้างความผูกพันต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๓. โครงการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมแบบอัตโนมัติตามมาตรฐานสากล National Single Window on Justice (NSWJ)

หลักการและเหตุผล

ที่ผ่านมา มีหน่วยงานเข้าร่วมโครงการและใช้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในทุกปี ในขณะที่ศูนย์ DXC ก็ได้มีการพัฒนารูปแบบการเชื่อมโยงในลักษณะบูรณาการและเป็นมาตรฐานมากยิ่งขึ้นตามสถาปัตยกรรมเชิงบริการในรูปแบบ SOA อย่างไรก็ดี เนื่องจากทิศทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกิดการปรับเปลี่ยนทำให้ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC ต้องปรับตัวเพื่อรองรับกับระบบสารสนเทศของหน่วยงานที่ร่วมโครงการที่เปลี่ยนแปลงไปและความต้องการใช้บริการส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ โดยยกระดับการบริหารจัดการศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม ให้เป็นศูนย์บริการสืบค้นแลกเปลี่ยนข้อมูลและให้สามารถส่งผ่านข้อมูลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง ปลอดภัยและเชื่อถือได้ ทั้งนี้ จึงควรจัดทำโครงการนำร่องศูนย์บริการข้อมูลกระบวนการยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ National Single Window on Justice (NSWJ) ขึ้น เพื่อรองรับความหลากหลายของระบบสารสนเทศและตอบสนองการปฏิบัติงานตามภารกิจด้านงานยุติธรรม การบริการประชาชน และการบูรณาการข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมให้รวดเร็ว สะดวก เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยทุกหน่วยงานจะได้รับประโยชน์และสามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการจัดทำ การจัดเก็บ และการจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้บริการ

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการเชื่อมต่อระบบสารสนเทศต่างๆ ของหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรมให้เข้าด้วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและความปลอดภัยในลักษณะ NSW on Justice
๒. เพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบสารสนเทศของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรมให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานต่างๆ ภายใต้โครงการให้สามารถเรียกดูได้ในจุดเดียวในลักษณะที่เป็นเว็บท่าสำหรับองค์กร (Enterprise Portal)
๓. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับรองรับการพัฒนากระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานต่างๆ ที่ทำการเชื่อมโยงข้อมูลกระบวนการยุติธรรมในอนาคตตามมาตรฐานของ SOA
๔. เพื่อพัฒนาระบบการให้บริการข้อมูลกับหน่วยงานภายใต้กระบวนการยุติธรรมในลักษณะเว็บเซอร์วิส (Web Service)

แนวทางการดำเนินงาน

๑. พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานนำร่อง เพื่อรองรับสถาปัตยกรรม NSWJ
๒. พัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลของหน่วยงาน NSWJ ตามระบบพื้นฐานสถาปัตยกรรมเชิงบริการ (SOA Infrastructure)
๓. พัฒนาระบบ Enterprise Service Bus (ESB) ให้กับหน่วยงานนำร่อง
๔. พัฒนาจัดทำส่วนติดต่อบริการ (Service Interface)
๕. พัฒนาส่วนให้บริการข้อกำหนดบริการเว็บเซอร์วิส (Web Service Specification) ตามมาตรฐาน
๖. ทดสอบระบบ และ นำเสนอรายงานผลการดำเนินการ และแนวทางการพัฒนาต่อเพื่อให้ระบบสามารถนำไปบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานกิจการยุติธรรม หน่วยงานนำร่องในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๔. โครงการจัดทำมาตรฐาน ISO/IEC27001 และข้อตกลงสำหรับการบูรณาการแลกเปลี่ยนข้อมูล

หลักการและเหตุผล

การบูรณาการข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่มีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นนโยบายหลักสำคัญของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ต้องการให้หน่วยงานต่างๆ จัดทำมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมให้ครอบคลุมสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา ซึ่งในปัจจุบัน หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังขาดมาตรฐานข้อมูล

ด้านกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน ทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลล่าช้า จึงควรจัดทำมาตรฐานข้อมูลให้เป็นสากลและมีข้อตกลงร่วมกันสำหรับการบูรณาการข้อมูลให้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อให้มีมาตรฐานข้อมูล และข้อตกลงสำหรับการบูรณาการข้อมูลในกระบวนการยุติธรรม

๒. เพื่อให้มีแนวทางสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

แนวทางการดำเนินงาน

๑. กำหนดมาตรฐานข้อมูล ข้อตกลงและขั้นตอนการปฏิบัติในการแลกเปลี่ยนข้อมูล

๒. จัดทำมาตรฐานข้อมูล ISO/IEC27001 ตามนโยบายกระทรวง ICT และมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูล

๓. กำหนดแนวทางให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติตามข้อตกลงตามมาตรฐานและขั้นตอนการปฏิบัติ

๔. วางแนวทางให้มีกลไก หรือองค์กรในการติดตามอย่างต่อเนื่องทุกปี

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๕. โครงการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการคุมประพฤติ

หลักการและเหตุผล

การคุมประพฤติเป็นวิธีการสมัยใหม่ตามหลักอาชญาวิทยาที่นำมาใช้ต่อผู้กระทำผิดรายบุคคลในคดีที่ไม่ร้ายแรง เป้าหมายคือการนำนวัตกรรมเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการคุมประพฤติ เพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นพลเมืองดี เลี่ยงการลงโทษจำคุก เปิดโอกาสให้ได้ใช้ชีวิตกับครอบครัวตามปกติ จากภารกิจการบริหารงานคุมประพฤติในเชิงรุก จำเป็นต้องใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการคุมประพฤติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยง และมีความสามารถในการควบคุมติดตามสถานการณ์และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ถูกคุมประพฤติ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาประยุกต์ใช้

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการคุมประพฤติ ควบคุมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด

๒. เพื่อช่วยลดปริมาณนักโทษจากเรือนจำ สามารถสนับสนุนต่อการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สร้างความเชื่อมั่นและระบบกระบวนการยุติธรรมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในชุมชนและป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจต่อเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการติดตามตัว
๒. กำหนดรูปแบบแนวทางระเบียบการใช้เครื่องมือ ตามเงื่อนไขในการคุมประพฤติ
๓. ออกแบบ จัดหาอุปกรณ์และติดตั้งทดสอบเครื่องมือ เพื่อนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ผู้รับผิดชอบ

กรมคุมประพฤติ

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๖. โครงการระบบสารสนเทศเพื่อพิสูจน์ทราบข้อมูลบุคคลด้วย Biometric

หลักการและเหตุผล

ในระหว่างดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ ที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ เช่น การไม่มีหลักฐานหรือบัตรประชาชน การปกปิดตัวตน หรือเป็นคนต่างด้าวผิดกฎหมายซึ่งไม่มีเลขประจำตัวประชาชน เป็นต้น ย่อมส่งผลให้การดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมต้องล่าช้าออกไป ดังนั้น การมีระบบทะเบียนหมายเลขอ้างอิงตัวบุคคลนิรนามชั่วคราวจะแก้ปัญหานี้ได้ โดยจะต้องมีการเก็บหลักฐานทางชีวภาพ (Biometric) ที่ระบุตัวบุคคลได้อย่างถูกต้องในภายหลัง เช่น การใช้รูปถ่าย ลายนิ้วมือ รูปม่านตา หรือดีเอ็นเอ เป็นต้น เพื่อส่งเข้าศูนย์บริการของโครงการ และในระหว่างนั้นจะต้องมีการตรวจสอบตัวตนที่แท้จริงและปรับปรุงสถานะของบุคคลที่ถูกต้องและแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อการระบุตัวตนหรือบุคคลที่ไม่มีหลักฐานบัตรประชาชน การปกปิดตัวตน หรือเป็นคนต่างด้าวผิดกฎหมายซึ่งไม่มีเลขประจำตัวประชาชน ระหว่างการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม
๒. เพื่อให้กระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการการระบุตัวบุคคลในกระบวนการยุติธรรม และแนวทางการแก้ปัญหา
๒. สร้างมาตรการและข้อตกลงร่วมกันของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อกำหนดและใช้รหัสอ้างอิงถึงตัวบุคคลในกระบวนการยุติธรรม
๓. จัดทำข้อตกลงระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
๔. ใช้เทคโนโลยีไบโอเมตริก (Biometric) มาประยุกต์ใช้สำหรับการระบุตัวตน

๕. พัฒนาระบบสารสนเทศต้นแบบเพื่อใช้ในการออกรหัสเพื่ออ้างอิงถึงตัวบุคคล เพื่อให้ระบุได้ถูกต้อง

๖. จัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อขยายผลไปสู่การสร้างระบบที่สามารถตอบสนองความต้องการในระดับประเทศ และหน่วยงานที่ควรเป็นผู้รับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

มีโครงการหลักที่สำคัญซึ่งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ทั้งหมดจำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆในกระบวนการยุติธรรม ยังไม่สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเต็มที่ สาเหตุสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากผู้บริหารของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ยังขาดทักษะและองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ทำให้ไม่สามารถวางแผน กำหนดทิศทาง บริหารงบประมาณ จัดสรรและพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีคุณภาพและเพียงพอกับปริมาณงานและความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อให้ผู้บริหาร บุคลากรและเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีคุณภาพและเพียงพอ
๒. เพื่อรองรับการทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์และการเชื่อมโยงงานในกระบวนการยุติธรรม อันจะเป็นการเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้บรรลุตามภารกิจที่กำหนด
๓. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร บุคลากรและเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม สำหรับผู้บริหาร บุคลากรและเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
๒. ดำเนินการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๓. ประเมินผลการฝึกอบรมและพิจารณาขอประกาศนียบัตรรับรอง

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๒. โครงการพัฒนาและจัดหาเจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

หลักการและเหตุผล

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้หน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม ยังไม่สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากบุคลากรเจ้าหน้าที่ ขาดความเชี่ยวชาญ และทักษะเฉพาะด้านของงาน เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งหน่วยงานรัฐบาลเอง ก็ประสบปัญหาการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะให้คำแนะนำ ปรึกษา บริหารจัดการงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดูแลระบบและแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้ ดังนั้น นอกเหนือจากฝึกอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแล้ว ยังคงมีความจำเป็นที่ต้องจัดจ้างผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ทำงานทั้งด้าน ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เครือข่ายและระบบรักษาความปลอดภัยจากภายนอก มาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อให้มีบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญในทักษะเฉพาะด้าน รวมทั้งมีผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาช่วยสนับสนุนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
๒. เพื่อเพิ่มศักยภาพของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้บรรลุตามภารกิจที่กำหนด และสามารถรองรับการทำงานแบบอิเล็กทรอนิกส์และการเชื่อมโยงงานในกระบวนการยุติธรรม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมทักษะเฉพาะทางของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม สำหรับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน
๒. ดำเนินการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งประเมินผลการฝึกอบรม และพิจารณาขอประกาศนียบัตรรับรอง
๓. จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนปฏิบัติงาน

ผู้รับผิดชอบ

ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๓. โครงการปรับปรุงค่าตอบแทนและความก้าวหน้าสายงานวิชาชีพบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

หลักการและเหตุผล

จากการสำรวจและประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม พบว่า ปัจจัยที่มีผลอย่างยิ่งต่อการเพิ่มศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม คือ บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศส่วนใหญ่ ไม่มีความรู้ ความสามารถ ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจากค่าตอบแทนต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับการทำงานในภาคเอกชน รวมทั้งไม่มีการกำหนดตำแหน่งและความก้าวหน้าทางวิชาชีพที่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถจูงใจบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาทำงานได้อย่างเพียงพอ จึงมีความจำเป็นต้องเสริมสร้างสิ่งจูงใจแก่บุคลากรเหล่านี้อย่างจริงจัง

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อสร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอ
๒. เพื่อให้บุคลากรมีความพึงพอใจและรู้สึกมั่นคงในงานวิชาชีพ

แนวทางการดำเนินงาน

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานกำหนดสายงานวิชาชีพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม
๒. เสนอผลการพิจารณาสายงานวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นชอบและดำเนินการให้มีผลทางปฏิบัติ

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ.

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

มีโครงการหลักที่สำคัญซึ่งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ทั้งหมด จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการวิจัยการปรับปรุงระเบียบกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

หลักการและเหตุผล

การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานในงานราชการหรือโดยเฉพาะอย่างงานด้านกระบวนการยุติธรรมจะต้องคำนึงถึงการรองรับโดยกฎหมาย ระเบียบและนโยบาย แต่ปรากฏว่าในการดำเนินการจริง ยังมีกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่ไม่รองรับต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แม้แต่นโยบายในการทำงานก็ยังไม่ได้มีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเท่าที่ควร นอกจากนี้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยังมีขีดจำกัดในการตอบสนองที่ไม่ทันต่อความต้องการที่เปลี่ยนไปของกฎหมายหรือนโยบายด้วย ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหากับผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก จึงควรมีการวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการสร้างกลไกในการปรับปรุงกฎหมายหรือนโยบายให้มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อสร้างกลไกในการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ให้เอื้อต่อการใช้ระบบสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม

แนวทางการดำเนินงาน

๑. จัดทำเป็นโครงการวิจัย สำนวจวิเคราะห์ปัญหาข้อขัดข้องที่เกิดจากกฎหมาย ระเบียบหรือนโยบายและจัดทำข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา แล้วนำเสนอในระดับที่สูงขึ้นไปเพื่อผลักดันให้เกิดการแก้ไขปรับปรุง

๒. การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาข้อมูลและข้อเสนอแนะต่างๆ จะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ

ผู้รับผิดชอบ

ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและสำนักงานกิจการยุติธรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๒. โครงการปรับปรุงกฎหมายเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงาน

หลักการและเหตุผล

ในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านกระบวนการยุติธรรมและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่ผ่านมานั้น มีปัญหาอุปสรรคด้านกฎหมาย กฎและระเบียบของหน่วยงานที่ทำให้ไม่สามารถนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงควรปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบของหน่วยงานให้รองรับกับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานแบบเดิมให้เป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะสามารถช่วยลดขั้นตอนและเพิ่มความรวดเร็วในการบริการประชาชนได้

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย ให้สามารถรองรับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงาน
๒. ลดขั้นตอนและเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการประชาชน

แนวทางการดำเนินงาน

๑. นำผลโครงการวิจัยกฎหมายฯ มาทบทวน เพื่อปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ
๒. วิเคราะห์ และมอบหมายแนวทางการแก้ไข กฎ ระเบียบต่างๆ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. ดำเนินการเสนอและปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ และติดตามผลการดำเนินงาน

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๓. โครงการศูนย์กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Law Center)

หลักการและเหตุผล

ในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานยุติธรรม เจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ต้องมีความเข้าใจความรู้พื้นฐาน และความรู้เชิงลึกด้านกฎหมายไอซีที เพื่อประโยชน์ทั้งในขั้นตอนของผลทางกฎหมายของธุรกรรมทางออนไลน์ ความน่าเชื่อถือของธุรกรรม การชั่งน้ำหนักและพยานหลักฐานดิจิทัล เป็นต้น ซึ่งหาก

ยังไม่มีระบบที่สมบูรณ์ และบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ไม่มีความเข้าใจ ก็จะทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นว่าการทำธุรกรรมในรูปแบบดิจิทัลจะมีผลทางกฎหมายหรือไม่ ทำให้ต้องคงทั้งระบบกระดาษควบคู่กับระบบอิเล็กทรอนิกส์ อันเป็นภาระและต้นทุนอย่างมาก สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในฐานะที่เป็นองค์กรของรัฐซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ได้ตระหนักถึงปัญหาทางด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการขาดแหล่งข้อมูลที่จำเป็นและสามารถเข้าถึงได้ จึงได้ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ให้บริการความรู้กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางของแหล่งข้อมูลและการอบรมเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ผู้สนใจสามารถสืบค้นและใช้บริการได้

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางของแหล่งข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับกฎหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับเจ้าหน้าที่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม
๒. เพื่อพัฒนาปรับปรุงเป็นศูนย์กลางการจัดฝึกอบรม หรือพัฒนาทักษะหรือองค์ความรู้ด้านกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งตอบข้อหารือหรือประเด็นซักถามในทางกฎหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

แนวทางการดำเนินงาน

๑. พัฒนาบุคลากร และดำเนินการฝึกอบรมด้านกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศแก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน
๒. พัฒนาแหล่งข้อมูล ซึ่งรวมทั้ง หนังสือ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และสื่อต่างๆ รวมถึงการจัดทำคำอธิบายกฎหมาย IT เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แนวทางของ ICT Law Center
๓. ปรับปรุงเว็บไซต์ ICT Law Center เพื่อเป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูลถูกต้องและทันสมัยและให้สามารถให้บริการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

**แนวทางการบริหารจัดการเพื่อการขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงาน
แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒
ไปสู่การปฏิบัติ และบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม**

เพื่อให้การดำเนินงานตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แนวทางและโครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้ของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ นำไปสู่การปฏิบัติและบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการและกลไกต่างๆ เพื่อการขับเคลื่อนแผนฯ ดังนี้

แนวทางการบริหารจัดการ

๑. ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับผู้บริหารระดับสูง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงานและประชาชนผู้เข้ารับบริการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ การยอมรับและเห็นประโยชน์ของการดำเนินงานตามแผนฯ

๒. จัดให้มีการประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รับรู้ความคืบหน้าในการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดต่างๆ ที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการสนับสนุนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

๓. จัดทำแผนและงบประมาณบูรณาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ประจำปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละหน่วยงาน และเป็นไปตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แนวทางและโครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้

๔. กำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม ทั้งในระดับเป้าหมายระดับยุทธศาสตร์และในระดับโครงการที่สำคัญต่างๆ รวมทั้งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เข้ามามีบทบาทในการกำหนดตัวชี้วัดด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงานให้สอดคล้องและรองรับซึ่งกันและกัน

๕. ผลักดันให้รัฐบาลให้ความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบายในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารราชการ เพื่อเป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ Connected Government ที่มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลต่างๆ ในการให้บริการประชาชน ซึ่งรวมถึงงานด้านกระบวนการยุติธรรมด้วย

๖. ให้ความสำคัญกับโครงการนำร่องต่างๆ เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ดำเนินการ ทดสอบ และพัฒนารูปแบบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสม คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพ ให้มีความสมบูรณ์ ครบถ้วนและครอบคลุมทุกมิติ ก่อนนำไปขยายการดำเนินงานในพื้นที่ต่างๆต่อไป

กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานและการติดตามประเมินผล

๑. ให้มีกลไกรับผิดชอบในระดับนโยบาย ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และเชี่ยวชาญงาน ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นประธาน และมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็น อนุกรรมการ เพื่อประสาน บริหาร ติดตามประเมินผลและกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. ให้มีกลไกระดับปฏิบัติการรองรับในรูปของคณะทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการยุติธรรม หรือหน่วยงานเฉพาะ เพื่อรับผิดชอบในการประสานความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนและงบประมาณบูรณาการประจำปี ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ แนวทางและโครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้ ตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการ ยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒

๓. จัดให้มีคณะที่ปรึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในเรื่องมาตรฐานของข้อมูล มาตรฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มาตรฐานด้านความปลอดภัย ด้านกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง คุ่มค่าและมีประสิทธิภาพ

๔. สนับสนุนและเปิดโอกาสให้องค์กรหรือสถาบันการศึกษาที่เป็นกลาง เข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาทในการประเมินศักยภาพทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม พร้อมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการ ยุติธรรม พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศกระบวนการยุติธรรม เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม แห่งชาติต่อไป

